

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені І. І. МЕЧНИКОВА
ФАКУЛЬТЕТ РОМАНО-ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА ІНОЗЕМНИХ МОВ ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ

ДРУГА ІНОЗЕМНА МОВА
(Німецька мова)

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до самостійної роботи
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої
освіти спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини

(Частина 1)

ОДЕСА
Олді+
2024

УДК 811.112.2'243(076)

Д76

Укладачі:

А. В. Благорозумна, викладач кафедри іноземних мов професійного спрямування ОНУ імені І. І. Мечникова;

А. М. Крамаренко, викладач кафедри іноземних мов професійного спрямування ОНУ імені І. І. Мечникова

Рецензенти:

Т. Л. Караваєва, к.філол.н., доцент, доцент кафедри іноземних мов професійного спрямування, Одеського національного університету імені І. І. Мечникова;

І. Г. Кулина, к.філол.н., доцент, доцент кафедри німецької філології, Одеського національного університету імені І. І. Мечникова

*Рекомендовано до друку вченою радою
факультету романо-германської філології ОНУ імені І. І. Мечникова
Протокол № 3 від 7 листопада 2024 р.*

Д76 Друга іноземна мова (Німецька мова): метод. вказівки до самостійної роботи для здобувачів першого (бакалавр.) рівня вищої освіти спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини / уклад.: А. В. Благорозумна, А. М. Крамаренко. – Одеса : Олді+, 2024. – Ч. 1. – 64 с.

Методичні вказівки, призначені для самостійної роботи здобувачів першого рівня вищої освіти, систематизації знань за змістовим модулем 2 «Граматичні компетентності», містять чітко сформовані правила, функціональні приклади та вправи, які допоможуть студентам опанувати відповідні теми на належному рівні.

УДК 811.112.2'243(076)

Inhalt

БСТУП	4
1. SATZARTEN.....	5
2. DAS VERB.....	9
3. TRENNBARE UND UNTRENNBARE PRÄFIXE.....	15
4. DER KASUS UND DER ARTIKEL.....	19
5. DAS SUBSTANTIV.....	27
6. INDEFINITPRONOMEN “man” UND UNPERSÖNLICHES PRONOMEN “es”.....	37
7. PERSONALPRONOMEN.....	41
8. PRÄPOSITIONEN MIT DEM DATIV.....	45
9. PRÄPOSITIONEN MIT DEM AKKUSATIV.....	51
10. PRÄPOSITIONEN MIT DEM DATIV UND DEM AKKUSATIV.....	56
ЖИТЕПАТЯ	61

ВСТУП

Навчальна дисципліна «Друга іноземна мова» належить до дисциплін вільного вибору та є складовою фахової підготовки за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини».

Дисципліна викладається з третього семестру другого року навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Міжнародні економічні відносини».

Мета дисципліни – розвиток іншомовної загальної комунікативної та професійної компетенції для вирішення соціально-комунікативних завдань у різних сферах побутової, культурної, професійної та наукової діяльності.

Методичні вказівки спрямовані на поетапне самостійне опанування, закріплення та систематизацію знань за змістовим модулем 2 «Граматичні компетентності». Запропоновані теми відповідають вимогам робочої програми навчальної дисципліни «Друга іноземна мова». Кожен розділ складається з пояснення граматичних правил, прикладів та комплексу вправ, які розташовані в порядку поступового наростання складності. Велика кількість завдань зумовлена необхідністю забезпечити засвоєння зазначених граматичних явищ.

1) SATZARTEN

(Типи речень)

В німецькій мові вирізняють такі три види речень за метою висловлювання: **розповідні** (Aussagesätze), **питальні** (Fragesätze), **спонукальні** (Aufforderungssätze).

Розповідним називається речення, у якому повідомляється про подію, факт чи явище. При цьому змінна частина присудка завжди стоїть на другому місці, наприклад:

- *Ich fahre mit dem Fahrrad in den Wald.* - Я їду на велосипеді в ліс.
- *Sie will Deutsch lernen.* - Вона хоче вчити німецьку.
- *Wir sind ins Kino gegangen.* - Ми пішли в кіно.

Питальні речення поділяються на загальні (Satzfrage, Entscheidungsfrage) та спеціальні питання (Wortfrage, Bestimmungsfragen).

В загальних питаннях, або як їх ще називають «так/ні»-питаннях (бо на них можна відповісти лише «так» або «ні»), присудок знаходиться на першому місці, а після нього слідує підмет, наприклад:

- *Sprichst du Deutsch akzentfrei?* - Ти говориш німецькою без акценту?
- *Kannst du Fahrrad fahren?* - Ти вмієш кататися на велосипеді?
- *Hast du dieses Buch gelesen?* - Ти прочитав цю книгу?

В спеціальних питаннях, або питаннях на «W» (бо німецькі питальні слова зазвичай починаються саме з літери W, наприклад: *Wer...? Was...? Wie...? i t.д.*). Після питального слова стоять відмінюване дієслово і підмет, наприклад:

- *Was bist du?* - Ким ти працюєш?
- *Wohin willst du am Wochenende fahren?* - Куди ти хочеш поїхати на вихідних?
- *Was hast du zum Abendbrot gegessen?* - Що ти з'їв на вечерю?

У спонукальних (Aufforderungssätze) реченнях висловлюється прохання, наказ чи вимога того, хто говорить до співрозмовника. У спонукальних реченнях присудок найчастіше виражається за допомогою наказового способу (Imperativ) і стоїть на першому місці, наприклад:

- *Sprechen Sie bitte, leise! Sie sind in der Bibliothek.* - Говоріть, будь ласка, тихіше! Ви у бібліотеці.
- *Geh weg! Das ist mein Platz.* - Іди звідси! Це моє місце.
- *Helft mir, bitte!* - Допоможіть мені, будь ласка!

1. Місце підмета (Subjekt) і присудка (Prädikat). Порядок слів у розповідному реченні (Wortfolge im Aussagesatz). У розповідному реченні розрізняють прямий і зворотний порядок слів.

При **прямому порядку слів** підмет стоїть на першому місці, присудок або змінна частина присудка стоїть на другому місці, а незмінна частина присудка (Prädikativ) – наприкінці речення. Інші члени речення знаходяться між обома частинами присудка, наприклад:

- *Ich **bin** Studentin.* - Я студентка.
- *Studenten **antworten** sehr gut.* - Студенти дуже добре відповідають.
- *Wir **gehen** ans Meer zusammen.* - Ми йдемо на море разом.

При **зворотному порядку слів** на першому місці стоїть другорядний член речення (Nebensatzglied), присудок або його змінна частина – на другому місці, а підмет – на третьому місці, наприклад:

- *Am Wochenende **gehen** die Kinder ins Kino.* - У вихідні діти йдуть у кіно.
- *Um 7 Uhr **frühstücke** ich mit meiner Familie.* - О 7 годині я снідаю зі своєю родиною.
- *Am Abend **fahren** wir in den Klub.* - Ввечері ми йдемо в клуб.

2. Місце додатка (Objekt). Додаток, як правило, знаходиться після смислового дієслова (Verbum finitum). Порядок вживання додатку є наступним:

а) якщо додаток виражається через іменник (Substantiv), то спочатку стоїть додаток у давальному відмінку (Dativ), а за ним – додаток у знахідному відмінку (Akkusativ), наприклад:

- *Ich lese **meinem** Bruder ein Buch vor.* - Я читаю моєму брату книгу.
- *Er gibt **dem** Kind ein Eis.* - Він дає дитині морозиво.
- *Sie schreibt **ihrer** Mutter einen Brief.* - Вона пише своїй мамі листа.

б) якщо один із додатків виражений займенником (Pronomen), а другий – іменником, то першим стоятиме додаток, виражений займенником, наприклад:

- *Ich gebe **ihm** mein Buch.* - Я даю йому книгу.
- *Mein Bruder schenkt **mir** das Handy.* - Мій брат дарує мені мобільний телефон.
- *Sie kauft **uns** Orangen.* - Вона купує нам апельсини.

в) якщо обидва додатки виражені займенниками, то спочатку використовується додаток у знахідному відмінку, а потім – доповнення у давальному відмінку, наприклад:

- *Ich lese **es** ihr vor.* - Я читаю її (книгу) їй (сестрі).
- *Wir sehen **ihn** mit ihm.* - Ми дивимося його (фільм) із ним (другом).

- *Er schenkt sie mir.* - Він дарує її (сумку) мені.

г) прийменникові додатки (präpositionales Objekt) та інфінітивні групи (Infinitivgruppe) стоять, як правило, після всіх інших членів речення (Satzglieder), наприклад:

- *Lisa wartet **auf** den Brief ihrer Freundin.* - Ліза чекає на листа від подруги.
- *Ich danke dir **für** das Geschenk.* - Дякую за подарунок.
- *Die Oma beschloss, **einen Kuchen zu backen**.* - Бабуся вирішила спекти пиріг.

3. Місце обставини (Adverbialbestimmung). Обставина може стояти у реченні на різних місцях. Обставина, що виражається прислівником (Adverb), часто стоїть перед членами речення (Satzglieder), вираженими прийменниковою групою (eine präpositionale Gruppe). Обставини часу (Adverbialbestimmung der Zeit) зазвичай стоять на початку речення або в середині перед рештою другорядних членів речення (Nebenglied), наприклад:

- *Wir spielen **gern** Fußball mit unseren Freunden.* - Ми охоче граємо у футбол з друзями.
- ***Am Wochenende** gehe ich mit meiner Schwester in den Park.* - У вихідні я ходжу із сестрою в парк.
- *Meine Mutter trinkt **am Morgen** eine Tasse Kaffee.* - Моя мама п'є чашку кави вранці.

4. Місце зворотного займенника (Reflexivpronomen) sich. При прямому порядку слів зворотний займенник sich стоїть відразу після смислового дієслова, наприклад:

- *Ich fühle **mich** wohl heute.* - Сьогодні я почувуюся добре.
- *Die Studenten interessieren **sich** für das Thema.* - Студенти зацікавилися темою.
- *Sie erinnert **sich** an den Urlaub in Spanien.* - Вона згадує відпочинок в Іспанії.

При зворотному порядку слів та при питаннях, що починаються з дієслова слід розрізняти наступне:

1) якщо підмет виражений особовим займенником або неозначеним займенником *man* або *es*, то зворотний займенник *sich* стоїть після підмета, наприклад:

- *Jetzt bereitet sie **sich** auf die Prüfung vor.* - Зараз вона готується до іспиту.
- *Am Morgen haben sie **sich** gestritten.* - Вранці вони посперечалися.
- *Heutzutage beeilt man **sich** oft.* - Сьогодні люди часто поспішають.
- *Freust du **dich** darauf?* - Ти чекаєш цього із нетерпінням?

2) якщо підмет виражено іншою частиною мови, наприклад, іменником, то *sich* стоїть, як правило, перед підметом, наприклад:

- *Im Restaurant beschweren **sich** die Gäste über das schlechte Essen.* - У ресторані гості скаржаться на погану їжу.
- *Am Morgen hat **sich** der Junge geduscht.* - Вранці хлопець прийняв душ.
- *Jetzt erkundigt **sich** mein Mann bei der Bank über ein Konto.* - Зараз мій чоловік запитує в банку про рахунок.
- *Interessieren **sich** die Kinder für Fußball?* - Чи цікавляться діти футболом?

2) DAS VERB

(Дієслово)

Теперішній час (Präsens)

Теперішня форма Презенс утворюється від основи інфінітива дієслова шляхом додавання особових закінчень, наприклад:

	<i>lernen</i>	<i>machen</i>	<i>tanzen</i>	<i>basteln</i>	<i>arbeiten</i>	<i>lesen</i>
Singular						
<i>ich</i>	<i>lerne</i>	<i>mache</i>	<i>tanze</i>	<i>bast(e)le</i>	<i>arbeite</i>	<i>lese</i>
<i>du</i>	<i>lernst</i>	<i>machst</i>	<i>tanzt</i>	<i>bastelst</i>	<i>arbeitest</i>	<i>liest</i>
<i>er, sie, es</i>	<i>lernt</i>	<i>macht</i>	<i>tanzt</i>	<i>bastelt</i>	<i>arbeitet</i>	<i>liest</i>
Plural						
<i>wir</i>	<i>lernen</i>	<i>machen</i>	<i>tanzen</i>	<i>basteln</i>	<i>arbeiten</i>	<i>lesen</i>
<i>ihr</i>	<i>lernt</i>	<i>macht</i>	<i>tanzt</i>	<i>bastelt</i>	<i>arbeitet</i>	<i>lest</i>
<i>Sie, sie</i>	<i>lernen</i>	<i>machen</i>	<i>tanzen</i>	<i>basteln</i>	<i>arbeiten</i>	<i>lesen</i>

При відмінюванні різних груп дієслів існують такі особливості, що можна вивести з таблиці, що надана вище:

1. Коли основа дієслова закінчується на **-t, -d, -dm, -tm, -dn, -gn, -chn, -ffn** то у другій та третій особі однини (*er, sie, es*), а також у другій особі множини (*ihr*) додається **-e** для милозвучності перед особовим закінченням.
2. Якщо основа дієслова закінчується на **-s, -ß, -z**, то у другій особі однини (*du*) додається лише літера **-t** замість закінчення **-st**.
3. Коли неозначена форма дієслова закінчується на **-ern** або **-eln**, то його основою вважається форма інфінітиву без закінчення **-n**.
4. Деякі сильні дієслова змінюють кореневу голосну **-e, -a** або дифтонг **-au** у другій (*du*) та третій особах однини (*er, sie, es, man*). Нижче наведені групи цих дієслів:

Дієслова, що змінюють кореневу **e** → **i**

Наприклад, «**helfen**» (допомагати):

ich helfe

du hilfst

er, sie, es hilft

wir helfen
ihr helft
Sie, sie helfen

Також дієслова:

nehmen (du nimmst, er nimmt) – брати; brechen – ламати; erschrecken – лякати; essen – їсти; geben – давати; gelten – вважатись (як хтось, щось) (du giltst, er gilt); sprechen – говорити; schmelzen – розтавати, розплавлятися; stechen – колоти; sterben – помирати; treffen – зустрічати; treten – наступати (du trittst, er tritt); vergessen – забувати; werfen – кидати.

Дієслова, що змінюють кореневу е → іе (довгий звук [i:])

Наприклад, «sehen» (бачити):

ich sehe
du siehst
er, sie, es sieht
wir sehen
ihr seht
Sie, sie sehen

Також дієслова:

befehlen – наказувати; empfehlen – рекомендувати; geschehen – відбуватися; lesen – читати; sehen – бачити; stehlen – красти.

Дієслова, що змінюють кореневу а → ä

Наприклад, «fahren» (їхати):

ich fahre
du fährst
er, sie, es fährt
wir fahren
ihr fahrt
Sie, sie fahren

Також дієслова:

backen – пекти; blasen (du, er bläst) – дути; fangen – ловити; graben – копати; halten (du hältst, er hält) – тримати; laden (du lädst, er lädt) – грузити; lassen – залишати, дозволяти; schlafen – спати; schlagen – бити; tragen – нести; wachsen – рости; waschen – мити.

Зміна дифтонга* au → äu

Наприклад, «laufen» (бігати):

ich laufe
du läufst
er / sie / es läuft
wir laufen
ihr lauft
Sie / sie laufen

Також дієслова:

saufen – пити

*Сполучення двох голосних звуків, що вимовляються як один склад.

Окрему увагу слід звернути на відмінювання дієслів *haben* (мати), *sein* (бути), *werden* (ставати) та *wissen* (знати):

	haben	sein	werden	wissen
ich	habe	bin	werde	<i>weiß</i>
du	<i>hast</i>	bist	<i>wirst</i>	<i>weißt</i>
er, sie, es	<i>hat</i>	ist	<i>wird</i>	<i>weiß</i>
wir	haben	sind	werden	wissen
ihr	habt	seid	werdet	wisst
Sie, sie	haben	sind	werden	wissen

Дієслова *haben*, *sein* та *werden* є особливо важливими дієсловами німецької мови, бо вони можуть вживатися не тільки як повнозначні, але й служать для утворення складних дієслівних форм. За допомогою дієслів *haben* і *sein* утворюються Perfekt (складений минулий час) та Plusquamperfekt (передминулий час), а з дієсловом *werden* - Futurum I (майбутній час) і пасивна форма (Passiv). Дієслова *sein* і *werden* часто вживаються також як дієслова-зв'язки в складному іменному присудку, наприклад:

- *Sie ist Lehrerin von Beruf.* - Вона є вчителькою за фахом.
- *Sie war Lehrerin von Beruf.* - Вона була вчителькою за фахом.
- *Bald wird sie Lehrerin von Beruf.* - Скоро вона стане вчителькою за фахом.

*** Übungen

Übung 1. Konjugieren Sie die Verben.

abholen, ankommen, anrufen, arbeiten, bedeuten, bekommen, bezahlen, bleiben, brauchen, bringen, denken, essen, fahren, finden, fragen, geben, gehen, glauben, haben, heißen, helfen, kommen, lernen, machen, sagen, sehen, sprechen, versuchen, warten.

Übung 2. Ergänzen Sie die Sätze.

1. Ich _ Ihnen diesen Film. (empfehlen)
2. Gewöhnlich _ sie in der Mensa zu Mittag. (essen)
3. Die Musiker _ für den Applaus. (danken)
4. _ du Gäste zum Abendessen _? (einladen)
5. «_ Sie», murmele ich. (entschuldigen)
6. Ich _ ihm nicht gern die Wahrheit. (sagen)
7. _ ihr auf Deutsch? (denken)
8. Darf ich _, wo er ist? (erfahren)
9. Den Namen des Mannes _ ich gut. (kennen)
10. Ich _ mich im Wald. (entspannen)

Übung 3. Ergänzen Sie die Sätze.

1. Diesen Sommer will ich endlich nach England _. (fahren)
2. Ich _ in deinen Sätzen keine Fehler. (finden)
3. Im Herbst _ die Zugvögel nach Süden. (fliegen)
4. Wer _ heute? (fehlen)
5. Wir _ am Abend _. (fernsehen)
6. Die Kuh _ das Gras. (fressen)
7. Wir _ gern Rad. (fahren)
8. Du darfst mich alles _. (fragen)
9. Wir können das Hotel nicht _. (finden)
10. Heike _ ihren Geburtstag am Mittwoch. (feiern)
11. Der Apfel _ vom Baum. (fallen)
12. Wir _ jedes Jahr Weihnachten. (feiern)
13. Der Lehrer _ mich. (fragen)
14. Das Geschenk _ _ sehr. (sich freuen)
15. Tom _ den Hund. (füttern)
16. Ich _ einen Schmerz in den Augen. (fühlen)
17. Wasser _ bei null Grad Celsius. (frieren)
18. Warum _, wenn du den Zug nehmen kannst? (fliegen)
19. Du kannst den Lehrer _. (fragen)
20. Wir _ nicht in Berlin, sondern in Regensburg. (fahren)

Übung 4. Ergänzen Sie die Sätze.

1. Kannst du auf meine Frage _? (відповідати)
2. Ich _ dir ein Glas Wasser. (приносити)
3. Ich _ nur eine Minute. (потребувати)
4. Sie _ heute Abend zu Hause. (залишатися)
5. Tom _ nicht. (відповідати)

6. Er _ ständig um Geld. (просити)
7. Ich _ am Sonntag. (працювати)
8. Die Schulferien _ im Juni. (починати)
9. Er _ seine Eltern am Wochenende. (відвідувати)
10. Du _ als Lehrerin an der Schule. (працювати)
11. Ich _ gern am Wochenende. (майструвати)
12. Ich _ einen Brief. (отримувати)
13. Er _ bis tief in die Nacht. (працювати)
14. Er _ in seiner Küche. (пекти)
15. Ich _ gern im Meer. (купатися)
16. _ du deinen Hund nie? (купатися)
17. Wir _ das in Ordnung. (приносити)
18. Du _ meine Hilfe nicht. (потребувати)
19. Ich _ morgen. (починати)
20. Ihr _ neue Schuhe. (потребувати)

Übung 5. Übersetzen Sie ins Deutsche.

1. Ти можеш відповісти на питання? (auf die Frage)
2. Він працює вчителем, а не лікарем.
3. Я хочу спекти для тебе пиріг.
4. Я пишу тобі листа. Ти маєш його отримати завтра. (з will)
5. Я змайструю тобі паперовий літачок. (der Papierflieger)
6. Він один раз на тиждень відвідує книжковий магазин.
8. Тобі потрібна допомога, чи не так? (die Hilfe – допомога; nicht wahr? - чи не так?)
9. Фільм починається о 8 годині. (um 8 Uhr)
10. Ми просимо вибачення. (bitten um Akk.; Verzeihung (f) - вибачення)

Übung 6. Ergänzen Sie die Sätze.

1. Ich möchte Ihnen für Ihre Hilfe _ . (дякувати)
2. _ ihr Gäste zur Geburtstagsfeier _? (запрошувати)
3. Ich _ in der Woche dreimal Fleisch. (їсти)
4. Können Sie auf die Frage kurz _? (відповідати)
5. Der Kellner _ dieses Gericht. (рекомендувати)
6. Ich will gern den Grund für Ihre Verspätung _ . (дізнаватися)
7. Der Film _ um 6 Uhr. (починати)
8. Ich kann nicht länger hier _! (залишатися)
9. Die Tiere _ im Fluss. (купатися)
10. Ich _ meinen Hund zum Tierarzt. (приносити)
11. Ich _ an einem Tag ebenso viel im Garten wie mein Bruder in einer Woche. (працювати)

12. Petra _ den Himmel um Hilfe. (просити)
13. Ich kann ihm nicht alles _ . (розповідати)
14. Wir fahren in Urlaub, um uns zu _ . (відповідати)

Übung 7. Ergänzen Sie (leben oder wohnen).

1. Meine Schwester _ im zweiten Stock.
2. _ deine Großeltern noch?
3. Er _ sparsam.
4. In welcher Straße _ du?
5. Mein Freund _ in einem Hochhaus.
6. Sie _ seit zwei Jahren in Berlin.
7. Mein Chef _ nur zehn Minuten vom Büro entfernt.
8. Ich _ im Nachbarhaus.
9. Von der Rente allein kann man nicht _ .
10. Ich sehe, du _ ohne Sorgen.
11. Monika _ bei ihrer Oma.
12. Mein Onkel _ am Waldrand.

Übung 8. Ergänzen Sie die Sätzen mit den folgenden Wörtern

schlafen — laufen — wachsen — backen — halten — lassen —
fallen — tragen — waschen

1. In unserem Hof ein hoher Kirschbaum.
2. Der Apfel vom Baum auf die Erde.
3. Rudi eine Taube in der Hand.
4. Lise ihre Hände mit Wasser und Seife.
5. Im Winter die Kinder Schi und Schlittschuh.
6. Karlas Mutter nur weiße Blusen.
7. Mutti kleine Plätzchen zu Weihnachten.
8. Es ist schon 11 Uhr morgens! er noch?
9. du schwarze Kleidung überhaupt nicht?
10. Der Vater einen Zettel auf dem Tisch.
11. Der Hund ist böse und bellend im Hof.
12. Ein guter Freund immer sein Wort.

3. TRENNBARE UND UNTRENNBARE PRÄFIXE (відокремлювані та невідокремлювані префікси у дієсловах)

Префікси **be-, ge-, er-, ver-, zer-, emp-, ent-, miss-** є завжди не відокремлюваними, ненаголошені та ніколи не зустрічаються як самостійні слова, наприклад: *Er begrüßt uns. Er erklärt alles. Erzählen Sie es!*

Префікси **ab-, an-, auf-, aus-, bei-, ein-, mit-, nach-, vor-, zu-** є завжди не відокремлюваними, ненаголошені та ніколи не зустрічаються як самостійні слова, наприклад (як прийменник чи прислівник) вживатися. В Präsens, Präteritum та Imperativ такі префікси відокремлюються від основи дієслова та стоять в кінці речення. Наприклад, *Er bereitet die Fragen vor. Sprich diese Wörter nach!*

*** Übungen

Übung 1. Markieren Sie die Präfixe und ordnen Sie die Verben zu.

absagen • bestellen • fernsehen • anrufen • aufstehen • verlieren • zusehen •
aussteigen • empfangen • weiterarbeiten • erfinden • zerstören • vorstellen

trennbare	untrennbare

Übung 2. Konjugieren Sie die Verben.

aufstehen, empfangen, einladen, einkaufen, abfahren, ankommen, umsteigen,
aufhören, zumachen, erfinden, mitkommen, vorbereiten, abwaschen, anmachen,
zurückkommen, mitbringen, aufräumen, anrufen, fernsehen, aufhängen, ausleeren.

Übung 3. Ergänzen Sie die Verben in der richtigen Form.

Ich _____ an der Station „Westend“ in die U6 _____ .

An der Station "Hauptwache" _____ ich _____ und nehme die U1. Am Südbahnhof _____ ich _____. Pünktlich um 8 Uhr _____ ich im Büro _____. Es ist sehr warm.

Ich _____ das Fenster _____. Mein Kollege _____ und sagt: „Es ist kalt hier. _____ Sie doch das Fenster _____ .

Ich _____ das Fenster wieder _____ und _____ mit der Arbeit _____ .

einsteigen, umsteigen, aussteigen, ankommen, aufmachen, reinkommen, zumachen, zumachen, anfangen.

Übung 4. Ergänzen Sie die Verben in der richtigen Form.

1. (mitkommen) Morgen fahren wir nach Köln. _____ du auch _____ ?

2. (zurückkommen) Herr Sauer fliegt nach Berlin. Am Mittwoch _____ er wieder _____ .

03. (herauskommen) Jens ist seit Tagen im Haus und _____ einfach nicht _____ .

04. (herkommen) _____ Sie bitte _____. Ich brauche Ihre Hilfe.

05. (vorbeikommen) Besuchst du mich? - Ja, am Samstag _____ ich _____ .

06. (ankommen) Um wie viel Uhr _____ der Zug am Bahnhof _____ ?

07. (abholen) Unsere Oma besucht uns. Ich _____ sie vom Bahnhof _____.

08. (heimgehen) Warum _____ ihr jetzt schon _____ ? – Wir sind sehr müde.

09. (losgehen) Ich warte schon seit Stunden. Wann _____ wir endlich _____ ?

10. (weggehen) Lassen Sie mich in Ruhe! _____ Sie _____ .

11. (ausgehen) Heute Abend _____ mein Freund mit mir _____ .

12. (angehen) Auf der Bühne _____ das Licht _____, die Zuschauer klatschen.

13. (anziehen) Der Junge _____ die Hose _____ .

14. (ausziehen) Das Mädchen _____ die Jacke _____ .

15. (umziehen) Der Sportler wechselt seine Sportkleidung. Er _____ sich _____ .

16. (einziehen) Endlich ist unser Haus fertig. Am Wochenende _____ wir _____ .

17. (aufmachen) Herr Jacoby _____ das Fenster _____ .

18. (zumachen) Seine Frau _____ es wieder _____ .

19. (einschlafen) Wir sind sehr müde. Wir schließen die Augen und _____ .

20. (aufwachen) Das Kind träumt schlecht. Es _____ und weint.

21. (aufstehen) Der Bäcker _____ jeden Morgen bereits um 2:30 Uhr _____ .

22. (einschalten) In der Pause _____ der Mechaniker das Radio _____ .
23. (ausschalten) Der Chef _____ es nach der Mittagspause wieder _____ .
24. (anrufen) Wie oft _____ dich deine Freundin eigentlich _____ ?
25. (einkaufen) Unser Kühlschrank ist leer. Wer _____ ? Du oder Paul?
26. (zuhören) Die Schüler _____ leider nur sehr selten _____ .
27. (anzünden) Thomas _____ eine Kerze _____ und betet.
28. (abschreiben) Der Schüler _____ immer von seinem Nachbarn _____ .
29. (nachdenken) Freddy hat ein Problem. Es sucht eine Lösung. Er _____
_____ .
30. (aufräumen) Mein Sohn ist sehr ordentlich. Er _____ täglich sein Zimmer
_____ .

Übung 5. Bilden Sie Sätze.

1. Aufstehen, um 6 Uhr, immer, du, morgens?
2. Der Dozent, begrüßen, und, eintreten, die Studenten.
3. Die Wörter, nicht richtig, du, aussprechen; erklären, und, ich, alles, dir.
4. Inzwischen, vorbereiten, zum Text, die Fragen, wer?
5. Deine Antwort, heute, mir, nicht, gefallen.
6. Anna, wir, besuchen, heute; Peter, und, mitkommen.
7. Der Lehrer, alle, zuhören, aufmerksam.

Übung 6. Beschreiben Sie die Tagesabläufe von Lehrer Müller und Otto Frank.

a) Herr Müller

um 6.00 Uhr • aufstehen + eine Tasse Kaffee • trinken → von 7.00 bis 7.45 Uhr • den Unterricht vorbereiten → um 8.00 Uhr • mit öffentlichen Verkehrsmitteln • zur Schule • fahren → am Bahnhof • umsteigen → um 8.45 Uhr • in der Schule • ankommen → im Lehrerzimmer • mit Kollegen • kurz • sprechen → mit dem Unterricht • um 9.00 Uhr • be-ginnen • und • um 14.30 Uhr • aufhören → das Fach Geografie • geben → Geschichten • über andere Länder • gern • erzählen → nachmittags • Hausaufgaben • korrigieren • oder • Schüler • betreuen

Herr Lampe steht um 6.00 Uhr auf und trinkt eine Tasse Kaffee

b) Otto Frank

um 7.00 Uhr • aufstehen → um 7.30 Uhr • frühstücken → um 8.00 Uhr • mit dem Auto • zur Arbeit • fahren → im Büro • zuerst • den Computer • einschalten + das Passwort • eingeben → dann • seine E-Mails lesen + sie beantworten → wichtige

E-Mails • an den Chef • weiterleiten → danach • Rechnungen • bezahlen → online
• Geld • überweisen • auf die Konten der Lieferanten → später • mit
Geschäftspartnern • telefonieren + Termine vereinbaren → nach dem Mittagessen
• die Abteilungssitzung • vorbereiten → Dokumente ausdrucken + sie • kopieren
→ sein Drucker • nicht richtig • funktionieren → deshalb • oft • den Informatiker
anrufen + das Problem • besprechen + um 17.00 Uhr • an der Abteilungssitzung •
teilnehmen → um 18.30 Uhr • das Sitzungsprotokoll • schreiben + es • versenden
• an alle Kollegen → um 20.00 Uhr • endlich • Feierabend • haben

Otto steht um 1.00 Uhr auf

4. DER KASUS UND DER ARTIKEL

(Відмінок та артикль)

Відмінок - це словозмінна граматична категорія, яка служить для вираження синтаксичних відношень між словами в реченні. В німецькій мові існує чотири відмінки: називний (Nominativ), родовий (Genitiv), давальний (Dativ) та знахідний (Akkusativ). В залежності від відмінка змінюється артикль та закінчення іменника. Кожен з відмінків відповідає на певні питання:

Kasus (Відмінки)	Fragen (Питання)
Nominativ (називний)	Wer? (Хто?) Was? (Що?)
Genitiv (родовий)	Wessen? (Чий? Чия? Чие?)
Dativ (давальний)	Wem? (Кому?) Wo? (Де?) Wann? (Коли?)
Akkusativ (знахідний)	Wen? (Кого?) Was? (Що?) Wohin? (Куди?)

В німецькій мові іменник прийнято вживати у супроводі службового слова, яке називається артикль. Він може бути неозначеним (der unbestimmte Artikel) або означеним (der bestimmte Artikel).

Неозначений артикль (існує тільки в однині):

Kasus	Maskulinum (ч.р.)	Femininum (ж.р.)	Neutrum (ср.р.)
Nominativ Wer? (Хто?) Was? (Що?)	ein	eine	ein
Genitiv Wessen? (Чий? Чия? Чие?)	eines + s/es	einer	eines + s/es
Dativ Wem? (Кому?) Wo? (Де?) Wann? (Коли?)	einem	einer	einem
Akkusativ Wen? (Кого?) Was? (Що?) Wohin? (Куди?)	einen	eine	en

Означений артикль (існує як в однині, так і в множині):

Kasus	m	f	n	Plural (мн.)
Nominativ Wer? / Was?	der	die	das	die
Genitiv Wessen?	des + s/es	der	des + s/es	der
Dativ Wem? / Wo? / Wann?	dem	der	dem	den + n
Akkusativ Wen? / Was? / Wohin?	den	die	das	die

Приклад того, як змінюється артикль в залежності від питання:

- **Wer** steht dort? - Dort steht **die** (Nom.) Frau. (*Хто стоїть там? - Там стоїть жінка.*)
- **Wessen** Buch ist das? - Das ist das Buch **der** (Gen.) Frau. (*Чия це книга? - Це книга жінки.*)
- **Wem** gibst du das Buch? - Ich gebe das Buch **der** (Dat.) Frau. (*Кому ти даєш книгу? - Я даю книгу жінці.*)
- **Wen** siehst du? - Ich sehe **die** (Akk.) Frau. (*Кого ти бачиш? - Я бачу жінку.*)

1. В Genitiv до іменників чоловічого та середнього роду додається літера **-s** або **-es**. Правило є доволі простим: якщо іменник закінчується на **s, ß, x, z**, або є односкладним, то додаємо **-es**, а у всіх інших випадках має бути лише літера **-s**, наприклад:

- *Das ist das Buch des Mannes.* - Це книга чоловіка.
- *Der Ball des Kindes liegt unter dem Tisch.* - М'яч дитини лежить під столом.
- *Das Kleid des Mädchens* sieht wunderbar aus.* - Сукня дівчинки виглядає чудово.

2. Для відмінювання іменників у множині потрібно запам'ятати, що у них з'являється закінчення **-n** в Dativ (наприклад, *Ich helfe den Kindern.* - Я допомагаю дітям.). Якщо слово у множині вже має закінчення **-en** чи **-s** (наприклад, *die Frau* - жінка, *die Frauen* - жінки, або *die Oma* - бабуся, *die Omas* - бабусі), то закінчення **-n** у Dativ додавати не треба.

*Слово дівчинка (das Mädchen) в німецькій мові середнього роду через суфікс **-chen**. Всі слова, які містять цей суфікс відносяться до середнього роду.

ПРАВИЛА ВЖИВАННЯ АРТИКЛІВ

Неозначений артикль вживається у наступних випадках:

1. Коли мається на увазі щось невизначене або неконкретне для того хто говорить, або для того слухає. Наприклад:

- *Ich will mir **ein** neues Handy kaufen.* - Я хочу купити новий мобільний телефон (якийсь телефон).
- *Gibt es hier **einen** Supermarkt, oder?* - Тут є супермаркет (якийсь супермаркет), чи не так?
- *Er sieht **eine** Frau im Park.* - Він бачить жінку (якась жінка) в парку.

2. При першій згадці об'єкта використовується неозначений артикль, при повторній і в подальшому - означений, наприклад:

- *Paul geht spazieren. Er sieht **ein** Mädchen. **Das** Mädchen ist sehr hübsch. Paul geht zu **dem** Mädchen. **Das** Mädchen hat blaue Augen. Paul hat sich verliebt.* - Пауль йде гуляти. Він бачить дівчину. Дівчина дуже гарна. Пауль йде до дівчини. У дівчини блакитні очі. Пауль закохався.

3. Після дієслів **haben**, **brauchen** (потребувати) та мовного звороту **es gibt** (є) використовується, як правило, неозначений артикль, наприклад:

- *Ich habe **eine** Schwester.* - В мене є сестра.
- *Er braucht **einen** Kuli, um zu schreiben.* - Йому потрібна ручка, щоб писати.
- *Hier gibt es **einen** schönen Park.* - Тут є гарний парк.

4. При порівнянні:

- *Er spricht Deutsch wie **ein** Deutscher.* - Він говорить німецькою як німець.
- *Mein Bruder sieht wie **ein** Superstar aus.* - Мій брат виглядає як суперзірка.
- *Mein Nachbar ist so dick wie **ein** Elefant.* - Мій сусід товстий, як слон.

5. В іменному присудку:

- *Rose ist **eine** Blume.* - Троянда - це квітка.
- *Berlin ist **eine** Großstadt.* - Берлін - велике місто.
- *Das ist **ein** sehr wichtiges Thema.* - Це дуже важлива тема.

6. З продуктами харчування у значенні «одна порція»:

- *Ich möchte **ein** Bier trinken.* - Я хочу випити пива (мається на увазі один куваль пива).

Означений артикль вживається у наступних випадках:

1. Якщо під іменником мається на увазі не окремий предмет, а вся категорія таких предметів, наприклад:

- *Der Computer ist die beste Erfindung der Menschheit.* - Комп'ютер - найкращий винахід людства.

2. Якщо іменник вже був згаданий раніше і він є відомим тому хто говорить та тому хто слухає:

- *Ich sehe ein Kind. Das Kind weint laut.* - Я бачу дитину. Дитина голосно плаче.

3. Коли із ситуації є зрозумілим про який саме предмет йде мова, тобто говориться про щось добре відоме співрозмовникам:

- *Gib mir **das** Buch, bitte!* - Дайте мені книжку, будь ласка! (Припустимо, що книга в приміщенні лише одна і тому нам одразу зрозуміло про яку саме книгу нас запитують.)

4. Коли говорять про єдині у своєму роді предмети:

- *Die Sonne scheint.* - Сонце світить.

5. Із географічними назвами:

1) країни жіночого, чоловічого роду або множина, наприклад: *die Mongolei, die Schweiz, die Slowakei, die Türkei, die Ukraine, der Jemen, der Kongo, die USA, die Niederlande, die Philippinen* тощо.

2) країни із адміністративним поняттям: *die Bundesrepublik Deutschland, die Demokratische Republik Kongo* і тощо.

3) будь-які країни, коли вживаються з прикметником: *das schöne Deutschland*

4) місцевості/регіони: *das Allgäu, der Schwarzwald*

5) гірські системи: *die Zugspitze, die Alpen*

6) річки, озера, моря, океани: *die Donau, der Bodensee*

6. З днями тижня, місяцями і порами року, наприклад: *am* (an + dem) Montag, im* (in + dem) Winter*. Всі пори року, місяці та дні тижня в німецькій мові чоловічого роду.

- *Im (in + dem) Sommer fahre ich in die Berge.* - Влітку я їду в гори.

- *Er spielt **am** (an + dem) Freitag Fußball.* - У п'ятницю він грає у футбол.

- *Im (in + dem) Dezember feiern wir Weihnachten.* - Ми святкуємо Різдво у грудні.

7. Якщо мова йде про весь вид предметів, наприклад:

- *Der Tiger ist ein Tier.* - Тигр - тварина.

8. Перед абстрактним іменником, але тільки із конкретним значенням:

- *Er ist **die** Liebe meines Lebens.* - Він кохання мого життя.

9. Із прикметниками у найвищому ступені порівняння:

- *Sie ist **die** beste Studentin.* - Вона найкраща студентка.
- *Er ist **der** dickste Mann in diesem Zimmer.* - Він найтовстіший чоловік у цій кімнаті.
- *Wir sind **die** besten Freunde.* - Ми найкращі друзі.

10. Перед іменниками із порядковим числівником:

- *Heute ist **der** siebte Tag der Woche.* - Сьогодні сьомий день тижня.

*Означений артикль може "зливатися" з прийменником, утворюючи одне слово: am, im, zum, beim, vom (an dem, in dem, zu dem, bei dem, von dem), ins (in das), zur (zu der). У розмовній мові бувають також варіанти: ans (an das), aufs (auf das), fürs (für das), hinterm (hinter dem), überm (über dem) тощо.

Але у деяких випадках артикль може не вживатися взагалі, тобто стає нульовим.

Нульовий артикль (Nullartikel) вживається у наступних випадках:

1. Коли ми говоримо про неозначені, неконкретні речі у множині, наприклад:
 - *Ich möchte mir Kleider kaufen.* - Я хочу купити собі сукні (якісь).
2. Якщо перед іменником знаходиться присвійний, вказівний займенник або кількісний чисельник:
 - *Das ist **meine** Tasche.* - Це моя сумка.
 - *Gib mir **diesen** Bleistift, bitte!* - Дай мені, будь ласка, той олівець!
 - *Ich habe **zwei** Hefte.* - У мене два зошити.
3. Якщо перед іменником стоїть означення в родовому відмінку (Genitiv):
 - *Das ist **Ottos** Auto.* - Це машина Отто.
4. Перед професіями, національностями та приналежністю до релігії або партії в іменному складеному присудку:
 - *Lenz ist **Deutscher**.* - Ленц німець.
 - *Meine Schwester ist **Lehrerin**.* - Моя сестра вчителька.
 - *Er ist **Katholik**.* - Він католик.

Але якщо перед іменником стоїть прикметник, вживається неозначений артикль: *Er ist **ein** guter Arzt.* - Він хороший лікар.

5. Перед власними іменами:

- *Friedrich Schiller war ein deutscher Dichter und Philosoph.* - Фрідріх Шіллер був німецьким поетом і філософом.

Але іноді в розмовній мові можна почути артикль перед іменем, наприклад: *Der Lenz kommt immer spät!* - Цей Ленц постійно запізнюється!

6. Перед іменниками, що позначають речовини, та абстрактними іменниками:

- *Jeder braucht Liebe.* - Кожному потрібна любов.
- *Zeit ist Geld.* - Час-гроші.
- *Die Flasche ist aus Plastik.* - Пляшка виготовлена з пластику.

- *Ich trinke gern Wasser. - Я люблю пити воду.*

Але при конкретизації може використовуватися означений артикль, наприклад: *Das Wasser in dieser Flasche schmeckt mir gar nicht. - Мені зовсім не подобається вода в цій пляшці.* (Тобто адресант конкретизує, що йому не подобається саме ця вода.)

7. Із країнами середнього роду:

- *Er kommt aus Deutschland. - Він родом з Німеччини.*
- *Sie wohnt in England. - Вона живе в Англії.*
- *Wir fahren nach Österreich. - Ми їдемо в Австрію.*

8. У сталих словосполученнях та ідіомах:

- *Sie beobachten ihn **auf Schritt und Tritt**. - Вони стежать за кожним його кроком.*
- *Du sprichst so schnell, dass ich **nur Bahnhof verstehe**. - Ти говориш так швидко, що я нічого не розумію.*
- *Er geht **nach Hause** und seine Frau wartet auf ihn **zu Hause**. - Він іде додому, а вдома його чекає дружина.*

9. З музичними інструментами у словосполученні "грати на ...":

- *Ich spiele Klavier seit zehn Jahren. - Я граю на піаніно десять років.*

10. У заголовках, оголошеннях.

*** Übungen

Übung 1. Unterstreichen Sie Nominativ, Akkusativ und Dativ im Text.

Tobias lief die Treppe hinunter. Auf der Straße ...

Tobias läuft die Treppe hinunter. Auf der Straße bleibt er vor seinem völlig eingeschneiten Auto stehen. Er will das Auto aufschließen, aber der Schlüssel lässt sich nicht umdrehen. „Das Schloss ist eingefroren“, denkt er. Für ihn ist das kein Problem. Er hat sein Enteisungsspray in der Tasche. Er sprüht und reibt das Schloss mit seinen Händen. Er trägt Handschuhe. Aber der Schlüssel bewegt sich nicht. Tobias weiß nicht, was er tun soll. Plötzlich kommt eine junge Frau auf ihn zu. Sie sagt: „Das ist aber nett, dass Sie mein Schloss enteist haben. Danke!“ Verwirrt sieht Tobias von der Frau zu dem Auto und merkt: Das ist gar nicht sein Auto! Sein Auto steht ein paar Meter weiter. Es ist ein wenig peinlich, aber er sagt schnell: „Oh, bitte, das habe ich doch gern gemacht!“ Dann geht er zu seinem Auto, steckt den Schlüssel ins Schloss und er passt!

Übung 2. Ergänzen Sie den richtigen Artikel. (der/die/das, ein/eine/ein, - ohne Artikel).

1. Er geht mit _ Hund spazieren.
2. In _ Stadt gibt es _ schönen Park und _ Theater.
3. _ Kind kommt bald aus _ Schule. (*bald - скоро*)
4. Im Januar fahren wir in _ Gebirge.
5. Ich trinke _ Tee mit _ Zucker aber ohne _ Milch.
6. Ich sehe da _ Mädchen. _ Mädchen weint.
7. _ Bleistift liegt auf _ Tisch.
8. _ Koffer _ Kusine ist in _ Gästezimmer.
9. _ Gedichte von Schiller sind sehr romantisch.
10. Markus ist _ Deutscher. Er ist _ Arzt.
11. _ Sonne geht auf.
12. Hier gibt es _ Telefon.
13. Wessen Buch liegt auf _ Tisch?
14. _ Tisch hat vier Tischbeine.

Übung 3. Ergänzen Sie einen unbestimmten Artikel, wo es nötig ist.

- 1) Das ist ... Lampe. 2) Das ist ... Haus. 3) Das ist ... Maus. 4) Hier ist ... Mann. 5) Hier hängt ... Tabelle. 6) Das sind ... Fenster. 7) Da sind ... Häuser. 8) Da steht ... Tisch. 9) Da stehen ... Tische. 10) Hier sind nur ... Jungen. 11) Hier sind nur ... Mädchen. 12) Das sind ... Hefte.

Übung 4. Antworten Sie auf die Frage, nutzen Sie die folgenden Wörter.

Wer ist das?

Der Junge, das Mädchen, der Mann, die Frau, das Kind, der Freund, die Lehrerin, der Fuchs, die Giraffe, der Löwe, das Schaf.

Übung 5. Ergänzen Sie einen unbestimmten Artikel, wo es nötig ist.

- 1) Ich sehe ... Buch. 2) Da ist ... Fernseher. 3) Federball ist ... Sportspiel. 4) Die Tulpe ist ... Blume. 5) Im Garten wachsen ... Kirschenbäume und ... Apfelbäume. 6) Das sind ... Heft und ... Lehrbuch. 7) Das sind ... Bleistifte. 8) In meinem Zimmer stehen ... Bett, ... Schrank, ... Stuhl und ... Schreibtisch. 9) An der Wand hängen ... Bilder. 10) Das ist ... Tasche. 11) Auf der Schulbank liegt ... Buch. 12) Charkiw ist ... Stadt. 13) Ich möchte ... Tasse Kaffee trinken.

Übung 6. Ergänzen Sie einen unbestimmten Artikel in der richtigen Form.

- 1) Ich brauche ... Glas zum Trinken.
- 2) Es gibt ... Sportplatz neben der Schule.
- 3) Ihr braucht ... Telefon.
- 4) Hier haben wir ... Wohnzimmer.
- 5) Er hat ... Papageien.
- 6) Es gibt ... Lilien in der Vase.
- 7) In der Schule gibt es ... Speiseraum.
- 8) Ich brauche ... Wörterbuch.
- 9) Sie braucht ... Briefmarken.
- 10) Es gibt ... Brief für dich.
- 11) Ich habe ... Plan.
- 12) Hast du ... Topfblumen zu Hause?
- 13) Neben unserem Dorf gibt es ... See.
- 14) Wir brauchen ... Farben für die Kunststunde.

Übung 7. Ergänzen Sie die Artikel.

1. Das ist eine Rose. ... Rose ist gelb. ... Rose wächst im Garten.
2. Das ist ein Zimmer. ... Zimmer ist gemütlich. ... Zimmer ist sehr hell.
3. Das sind Bonbons. ... Bonbons sind sehr süß.
4. Das ist ein Sessel. ... Sessel ist bequem. ... Sessel steht neben dem Sofa.
5. Da ist ein Koffer. ... Koffer ist schwer. ... Koffer ist ganz voll.
6. Das ist eine Schule. ... Schule ist neu. ... Schule ist modern.
7. Das ist eine Stadt. ... Stadt ist klein. ... Stadt ist alt.
8. Da sind Kinder. ... Kinder sind lustig. ... Kinder spielen Versteck.

Übung 8. Antworten Sie auf die Fragen, nutzen Sie die Wörter in Klammern.

M u s t e r: Was nimmst du? (*der Radiergummi*) → Ich nehme einen Radiergummi.

1. Was schreibst du? (*der Text*)
2. Was liest du? (*die Zeitung*)
3. Was siehst du? (*der Berg*)
4. Was gibtes auf dem Tisch? (*der Teller, die Salzdose, der Topf*)
5. Was machst du? (*die Aufgabe*)
6. Was hast du heute an? (*der Mantel*)
7. Was trägt deine Freundin? (*die Bluse*)
8. Was kauft er? (*die Wassermelone*)
9. Was schenkt dir dein Vater zum Geburtstag? (*die Blumen, мн.*)
10. Was erzählt das Kind? (*die Geschichte*)
11. Was lernst du? (*die Wörter, мн.*)
12. Was brauchst du zum Karneval? (*das Kostüm*)

5. DAS SUBSTANTIV

(Іменник)

Іменник - це частина мови, що позначає назву істоти, предмета або явища. Іменник німецькою мовою - *das Substantiv* або *das Hauptwort*. Іменники **завжди** пишуться з великої літери.

У німецькій мові іменникам властива граматична категорія роду. Вони можуть бути чоловічого (Maskulinum), жіночого (Femininum) та середнього роду (Neutrum). Вони змінюються за відмінками і мають форму однини та множини (der Singular, der Plural). На рід іменника вказує артикль, наприклад:

- **der Mann** - чоловік, **der Kaffee** - кава, **der Tisch** - стіл
- **die Frau** - жінка, **die Laune** - настрої, **die Sonne** - Сонце
- **das Kind** - дитина, **das Heft** - зошит, **das Buch** - книга

Іменник обов'язково потрібно вчити разом із артиклем. В словниках завжди вказується або означений артикль у називному відмінку (Nominativ) або скорочені позначення *m.* (= чоловічий рід), *f.* (= жіночий рід), *n.* (= середній рід).

В деяких випадках рід іменника можна визначити за його значенням та формою.

За значенням до чоловічого роду належать іменники:	
1. Слова, що використовуються для позначення осіб чоловічої статі.	der Mann - чоловік, der Junge - хлопець, der Opa - дідусь, der Arzt - лікар тощо.
2. Тварини чоловічої статі.	der Bär - ведмідь, der Löwe - лев, der Hund - собака, der Elefant - слон Але не у всіх іменників, що позначають тварину, артикль відображає рід. Наприклад, <i>das Schwein</i> - свиня, <i>das Pferd</i> - кінь тощо.
3. Іменники, які позначають пори року.	der Winter - зима, der Frühling - весна, der Sommer - літо, der Herbst - осінь

4. Всі назви місяців.	der April - квітень, der Dezember - грудень, der Juni - червень тощо.
5. Дні тижня.	der Montag - понеділок, der Sonntag - неділя, der Mittwoch - середа, der Dienstag - вівторок тощо.
6. Частина доби.	der Morgen - ранок, der Vormittag - перша половина дня, der Mittag - полудень, der Nachmittag - друга половина дня, der Abend - вечір <u>Але</u> die Nacht - ніч, die Mitternacht - опівніч
7. Назви сторін світу.	der Norden - північ, der Süden - південь, der Westen - захід, der Osten - схід,
8. Іменники, що позначають небесні світила (загальні та власні):	der Stern - зірка, der Planet - планета, der Mond - Місяць, der Saturn - Сатурн, der Mars - Марс <u>Але</u> die Venus - Венера
9. Назви опадів і погодних умов.	der Regen - дощ, der Nebel - туман, der Schnee - сніг, der Hagel - град, der Reif - іній
10. Слова, що позначають грошові одиниці.	der Euro - євро, der Dollar - долар, der Frank - франк, der Schilling - шилінг, der Sterling - стерлінг <u>Але</u> die Hrywnja - гривна, die Rudie - рупія, die Krone - крона
11. Назви напоїв.	der Kaffee - кава, der Tee - чай,

	der Schnaps - шнапс, der Saft - сік, der Sekt - шампанське, der Wein - вино, der Kognak - коньяк, der Rum - ром <u>Але</u> das Bier - пиво
12. Мінерали, ґрунти, самоцвіти.	der Quarz - кварц, der Granit - граніт, der Rubin - рубін
13. Назви марок автомобілів.	der Volkswagen - Фольксваген, der Audi - Ауді, der BMW - БМВ, der Opel - Опель, der Mercedes-Benz - Мерседес-Бенц <u>Але</u> das Auto - автомобіль
За значенням до жіночого роду належать іменники:	
1. Слова, що використовуються для позначення осіб жіночої статі.	die Frau - жінка, die Oma - бабуся, die Tochter - донька, die Mutter - мати <u>Але</u> das Mädchen - дівчинка
2. Тварини жіночої статі.	die Kuh - корова, die Ziege - коза, die Katze - кішка, die Maus - миша <u>Але</u> das Huhn - курка, das Schaf - вівця
3. Назви багатьох дерев та квітів.	die Tanne - ялина, die Kiefer - сосна, die Linde - липа, die Birke - береза, die Rose - троянда, die Tulpe - тюльпан, die Aster - айстра
4. Слова, що позначають плоди та ягоди.	die Apfelsine - апельсин, die Birne - груша, die Kirsche - вишня, die Mandarine -, мандарин

	<p>die Nuss - горіх, die Tomate - помідор, die Zitrone - лимон <u>Але</u> der Apfel - яблуко, der Pfirsich - персик</p>
5. Субстантивовані числівники.	<p>die Fünf - п'ять, die Tausend - тисяча</p>
6. Більша частина назв літаків та кораблів.	<p>die Titanik - Титанік</p>
За значенням до середнього роду належать іменники:	
1. Живі молоді істоти.	<p>das Kind - дитина, das Kalb - теля, das Ferkel - порося, das Lamm - ягня</p>
2. Континенти.	<p>das Europa - Європа, das Afrika - Африка <u>Але</u> die Antarktis - Антарктида</p>
3. Назви більшості країн (але артикль з країнами середнього роду, як правило, не використовується).	<p>(das) Deutschland - Німеччина, (das) Polen - Польща, (das) England - Англія, (das) Frankreich - Франція, (das) Spanien - Іспанія, (das) Indien - Індія, (das) China - Китай, (das) Italien - Італія, (das) Österreich - Австрія, (das) Belgien - Бельгія тощо.</p>
4. Назви міст.	<p>(das) Paris - Париж, (das) London - Лондон, (das) New York - Нью-Йорк, (das) Berlin - Берлін, (das) Prag - Прага тощо.</p>
5. Назви островів та півостровів.	<p>das Kreta - Крит das Korsika - Корсика <u>Але</u> die Krim - Крим</p>
6. Назви металів, сплавів і інших хіміч-них елементів.	<p>das Eisen - залізо, das Gold - золото,</p>

	<p>das Uran - уран, das Jod - йод, das Silber - срібло, das Chlor - хлор, das Brom - бром, <u>Але</u> der Stahl - сталь der Schwefel - сірка, der Phosphor - фосфор</p>
7. Іменники, що позначають кольори.	<p>das Rot - червоний, das Grün - зелений</p>
8. Назви дробових числівників.	<p>das Viertel - чверть, das Drittel - третина</p>
9. Літери та звуки.	<p>das «S», das [a:]</p>
10. Назви мов.	<p>(das) Deutsch - німецька, (das) Englisch - англійська, (das) Französisch - французька, (das) Ukrainisch - українська</p>
За формою до чоловічого роду належать іменники:	
1. Більша частина іменників, утворених від дієслівних основ.	<p>1) зі зміною кореневої голосної: der Gang (від gehen) - хід, хода, der Schritt (від schreiten) - крок, der Sprung (від springen) - стрибок. der Unterschied (від unterscheiden) - відмінність 2) без зміни кореневої голосної: der Beginn (від beginnen) - початок, der Lauf (від laufen) - біг, der Vorschlag (від vorschlagen) - пропозиція</p>
2. Іменники із суфіксами.	<p>1) -er der Flieger - льотчик, der Schüler - учень 2) -el der Flügel - крило; рояль 3) -ner der Redner - промовець, der Amerikaner - американець 4) -ler</p>

	der Künstler - художник 5) -ling der Jüngling - юнак, der Feigling - боягуз
3. Іменники (запозичені з інших мов) з суфік-сами.	1) -at der Soldat - солдат 2) -et der Athlet - атлет 3) -ant der Aspirant - аспірант, der Praktikant - практикант 4) -and der Doktorand - докторант 5) -ent der Student - студент 6) -är der Revolutionär - революціонер, der Sekretär - секретар 7) -eur der Monteur - монтер, der Ingenieur - інженер 8) -ör der Frisör - перукар 9) -ier der Offizier - офіцер 10) -ist der Optimist - оптиміст 11) -ismus der Optimismus - оптимізм 12) -or der Traktor - трактор, der Professor - професор 13) -ig der König - король 14) -ich der Teppich - килим
За формою до жіночого роду належать іменники:	
1. Іменники із суфіксами.	1) -in die Lehrerin - вчителька, die Freundin - подруга, die Bäarin - ведмедиця,

	<p>die Löwin - левиця</p> <p>2) -ung die Bearbeitung - обробка, die Bildung - освіта</p> <p>3) -heit die Freiheit - свобода, die Schönheit - краса</p> <p>4) -keit die Neuigkeit - новина, die Tapferkeit - хороб-рість</p> <p>5) -schaft die Gesellschaft - суспіль-ство</p> <p>6) -ei die Wäscherei - пральня, die Bäckerei - булочна</p> <p>7) -ie die Theorie - теорія, die Melodie - мелодія, die Chemie - хімія</p> <p>8) -ik die Politik - політика, die Fabrik - фабрика, die Technik - техніка</p> <p>9) -ion die Union - спілка</p> <p>10) -tion die Revolution - революція, die Organisation - організація</p> <p>11) -tät die Elektrizität - електрика, die Universität - університет, die Qualität - якість</p> <p>12) -ur die Zensur - оцінка, die Kultur - культура, die Natur - природа, натура</p> <p>13) -anz die Distanz - дистанція</p> <p>14) -enz die Existenz - існування</p> <p>15) також більшість двоскладових іменників, що закінчуються на -e die Reise - подорож, die Schule - школа,</p>
--	--

	<p>die Tasche - сумка, die Stunde - година; урок <u>Але</u> der Käse - сир, das Ende - кінець, das Auge - око</p>
<p>За формою до середнього роду належать іменники:</p>	
<p>1. Іменники із суфіксами.</p>	<p>1) -chen das Kätzchen - кішечка, das Häuschen - будиночок 2) -lein das Tischlein - столик, das Bächlein - струмочок 3) -el das Drittel - третина, das Viertel - чверть, четвер-та частина, das Zehntel - десята частина</p>
<p>2. Іменники (запозичені з інших мов) з суфік-сами.</p>	<p>1) -(i)um das Studium - навчання, за-няття, das Museum - музей 2) -tum das Eigentum - власність <u>Але</u> der Reichtum - багатство 3) -ment das Parlament - парламент, das Instrument - інструмент <u>Але</u> der Moment - момент 4) -a das Thema - тема 5) -icht das Licht - світло, das Gesicht - обличчя 6) -ing das Shopping - шопінг, das Training - тренування</p>

*** Übungen

Übung 1. Ergänzen Sie den richtigen Artikel.

1. Hast du _ Auto? (n)
2. Ich brauche _ Kleid (n), _ Tasche (f) und _ Hut (m).
3. Wir kaufen _ Auto (n). _ Auto ist teuer, aber gefällt mir so sehr.
4. Ich sehe _ Mann (m). _ Mann spricht am Telefon.
5. Ist _ Chef (m) schon da?
6. Sie ist _ Tochter (f) _ Lehrers (m).
7. Du bist _ wichtigste Mensch (m) in meinem Leben.
8. Er sieht wie _ Superstar (m) aus.
9. Sie bestellt _ Kaffee (m).
10. Ich lese jetzt _ Zeitung (f).

Übung 2. Ergänzen Sie den richtigen Artikel. (der/die/das, ein/eine/ein, - ohne Artikel).

1. _ Müllers sind umgezogen.
2. Till küsst _ Mädchen (n).
3. Ich höre _ Vögel (f).
4. Das Mädchen hört _ Stimme (f).
5. Das Kind liest _ Buch (n).
6. Wo ist hier _ Bushaltestelle (f)?
7. Wo kann ich _ Topf (m) kaufen?
8. Wie ist _ Wetter (n) heute?
9. Mein Nachbar hat _ Fahrrad (n).
10. Das ist _ Vase (f). _ Vase ist bunt.
11. Sie hat _ Handy (n).
12. Meine Mutter trinkt gern _ Kaffee (m) ohne _ Milch (f).
13. Er hat _ Zeit (f).
14. _ Radio (n) ist kaputt.
15. _ Haus (n) rechts gehört mir.
16. _ Sonne (f) dreht sich um die Erde.
17. Mein Freund hat _ Hund (m).
18. In meinem Zimmer gibt es _ Tisch (m).
19. Ich bin _ Student (m).
20. Ich bekomme _ Brief (m).

Übung 3. Ergänzen Sie den richtigen Artikel. (der/die/das, ein/eine/ein, - ohne Artikel).

1. Gibt es hier in der Nähe _ Bar (f)?
2. Ich bin _ Deutscher (m).
3. Sie arbeitet als _ Krankenschwester (f).
4. Ich bin _ Geschäftsmann (m).
5. Ich weiß, dass du _ Künstler (m) bist.
6. Jeder Mensch braucht _ Liebe (f).
7. _ Zeit (f) ist Geld.
8. _ Deutschen (pl.) essen viel _ Schweinefleisch (n).
9. Der Student liest _ Buch (n).
10. Heute findet _ Konzert (n) statt.
11. Neben _ Vase (f) liegen Zeitungen.
12. Er hat _ Schwester (f).
13. In der Ecke steht _ Tisch (m).
14. Ich esse _ Schweinefleisch (n).
15. _ Wasser (n) in der Flasche schmeckt nicht.
16. Ich habe _ Durst (m).
17. Er spricht Deutsch wie _ Deutscher (m).
18. Ich brauche _ Heft (n).
19. Hier gibt es _ Park (m).
20. Ich gebe _ Arzt (m) meinen Kugelschreiber.

Übung 4. Ergänzen Sie den richtigen Artikel. (der/die/das, ein/eine/ein, - ohne Artikel).

1. Ich gebe _ Lehrer (m) _ Heft (n).
2. Er schenkt _ Eltern (pl.) _ Vase (f).
3. In der Ferne sehe ich _ Berg (m).
4. Wir gehen in _ Mensa (f).
5. Ich male _ See (f) und Paul malt _ See (m).
6. Ich besuche _ Seminar (n) am Montag.
7. Wann beginnt _ Vorlesung (f)?
8. Paul verlässt _ Haus und Thomas sitzt in _ Zimmer.
9. Ich habe _ Fahrrad (n) und _ Paar (n) Ski.
10. Er geht in _ Supermarkt (m).
11. _ Glück (n) macht Freunde, _ Unglück (n) prüft.
12. Ich schreibe _ Brief (m).
13. _ Dokumente (pl.) gehören _ Chef (m).
14. _ Hut (m) ist blau. Ich möchte _ Hut kaufen.

6. INDEFINITPRONOMEN “man” UND UNPERSÖNLICHES PRONOMEN “es”

(Неозначено-особовий займенник *man* та безособовий займенник *es*)

В німецькій мові прийнято вживати неозначено-особовий займенник *man* як підмет у реченнях у тих випадках, коли дійова особа не є названою прямо, а лише припускається, наприклад:

- *In Deutschland trinkt man viel Bier.* - В Німеччині п'ють багато пива.

Після займенника *man* дієслово стоїть у третій особі однини, тобто як після *er, sie, es* (у перекладі ж українське дієслово, як правило, вживається в 3-ій особі множини):

- *In der Bibliothek spricht man immer leise.* - У бібліотеці завжди говорять тихо.

Займенник *man* часто вживається у сполученні із модальними дієсловами, такі сполучення прийнято перекладати безособовими зворотами, наприклад: *man kann* «можна, можливо», *man darf* «можливо, дозволяється», *man kann nicht* «не можна, неможливо», *man darf nicht* «не можна, не дозволяється», *man muss* «треба, не-обхідно», *man soll* «треба, слід, необхідно», *man soll nicht* «не можна, не слід».

- *Hier darf man nicht rauchen.* - Тут не можна палити.
- *Man kann hier Musik laut hören.* - Тут можна голосно слухати музику.
- *Man soll Eltern ehren.* - Батьків треба шанувати.

Займенник *man* пишеться з маленької літери (якщо не знаходиться на початку речення). Не плутайте його з іменником *der Mann* - чоловік.

Займенник *es* виступає у ролі підмета без власного смислового значення в реченнях із безособовими дієсловами. *Es* не відмінюється та не перекладається. Прикладами можуть бути наступні безособові речення:

1. Погодні явища.

- *Es regnet heute.* - Сьогодні дощить.
- *Gestern hat es geschneit.* - Вчора падав сніг.
- *Das Kind hat Angst, denn es donnert und blitzt draußen.* - Дитина боїться, бо надворі грім і блискавка.

2. Відчуття людини.

- *Es friert mich an den Händen.* - Мої руки мерзнуть.

3. Безособові конструкції з особовими словами.

- *Es ist Sonntag.* - Сьогодні неділя.
- *Es zieht.* - Прозирає.
- *Es ist warm.* - Тепло.
- *Wie spät ist es?* - Котра година?
- *Es ist spät.* - Пізно.

4. Також безособовий займенник *es* вживається в стійких безособових словосполученнях, наприклад:

- *Wie geht es Ihnen?* - Як Ваші справи?
- *Es gibt hier einen Park.* - Тут є парк.
- *Es handelt sich um den Umweltschutz.* - Мова йде про захист навколишнього середовища.

Не слід плутати безособовий *es* з особовим займенником *es* середнього роду, що відмінюється, замінюючи іменник, наприклад:

- *Das ist mein Auto. Es ist rot.* - Це моя машина. Воно червона.
- *Das Kind spielt im Garten. Es lacht.* - Дитина грає в саду. Вона сміється.
- *Ich sehe das Mädchen im Park. Es gefällt mir so sehr.* - Я бачу дівчину в парку. Вона мені дуже подобається.

А також з вказівним займенником *es* «це»:

- *Es ist interessant.* - Це цікаво.
- *Ich weiß es.* - Я це знаю.
- *Es ist gut.* - Це добре.

*** Übungen

Übung 1. Verbinden Sie die deutschen Sätze mit der ukrainischen Übersetzung.

1) Es ist warm draußen.	a) Тут дуже гарно.
2) Im Winter ist es kalt.	b) Зараз літо.
3) Es ist 9 Uhr abends.	c) Настає ніч.
4) Es ist Abend.	d) На вулиці тепло.
5) Hier ist es sehr schön.	e) Зараз полудень.
6) Es wird Nacht.	f) Взимку холодно.
7) Es ist früh.	g) На дворі вечір.
8) Es ist jetzt Mittag.	h) Зараз дев'ята година вечора.
9) Es ist Sommer.	i) Ще рано.

Übung 2. Setzen Sie "man" oder "es" ein.

- 1) ... ist heute sehr kalt, nicht wahr?
- 2) Wie schreibt ... dieses Wort?
- 3) Im Sommer ist ... warm und angenehm.
- 4) ... raucht hier nicht.
- 5) Wie spät ist ...?
- 6) In Deutschland ist ... regnerisch im Herbst.
- 7) An der Uni lernt ... viel.
- 8) ... ist windig.
- 9) In der Bibliothek spricht ... ruhig.
- 10) In der Nacht schläft
- 11) Hier schwimmt ... nicht.
- 12) ... spricht Deutsch in Deutschland.
- 13) ... ist 7 Uhr 30 Minuten.
- 14) In der Ukraine isst ... gerne Borschtsch.
- 15) ... ist Viertel nach 10.

Übung 3. Beantworten Sie die Fragen.

1. Wann regnet es besonders oft?
2. Läutet es in der Uni zur Pause?
3. Ist es im Sommer in Odesa kalt?
4. Ist es in Ihrem Übungsraum immer still?
5. Ist jetzt Sommer?
6. Wann schneit es zum ersten Mal?
7. Gibt es in Odesa viele Kinos?
8. Ist es wichtig, aufmerksam zu sein?

Übung 4. Setzen Sie “man” oder “es” ein.

1. ... läutet. ... betritt den Raum und nimmt Platz. 2. Heute regnet hat Regenmäntel an. 3. Im Sommer ist ... warm und ... badet im Meer. 4. ... ist Montag. ... geht zum Unterricht. 5. Jeden Tag macht ... Sport. ... ist gesund. 6. Im Raum lächelt Hier ist ... lustig. 7. ... ist verboten, hier zu baden. Das Wasser ist schmutzig. ... badet hier deswegen sehr selten.

Übung 5. Ergänze die Situationen mit eigenen Beispielen.

- 1) Es ist 5 Uhr morgens.
- 2) Es gibt Schnee überall.
- 3) Man sieht nichts.
- 4) Alle schlafen, man hört keinen Lärm.
- 5) Lina steht auf, wäscht sich, kämmt sich und zieht sich an.
- 6) Lina geht zu Bett.
- 7) Die Sonne scheint.
- 8) Der Mond scheint am Himmel.

Übung 6. Antworten Sie auf die Fragen, nutzen Sie die Wörter in Klammern.

- 1) Was kauft man im Geschäft? (Lebensmittel)
- 2) Was schreibt man in der Stunde? (Aufgaben und Diktate)
- 3) Was hört man zu Hause? (Radio und CDs)
- 4) Was trägt man im Winter? (Mäntel und Jacken)
- 5) Was braucht man zum Essen? (das Geschirr)
- 6) Wem antwortet man in den Stunden? (den Lehrern)
- 7) Wohin eilt man am Morgen? (zur Arbeit und zur Schule)
- 8) Wen sieht man im Zoo? (verschiedene Tiere)
- 9) Wo schickt man Briefe? (auf der Post)
- 10) Wem gratuliert man zum achten März? (Frauen)

Übung 7. Übersetze ins Deutsche.

1. Вечоріє. 2. Світлішає. 3. Настає літо. 4. Холодає. 5. Темніє. 6. Приходить зима. 7. Стає душно. 8. Настає осінь. 9. Починається день. 10. На подвір'ї грають. 11. У школі вчаться. 12. У читальному залі читають. 13. Біля річки можна засмагати. 14. Тут холодно. 15. Хмарно. 16. На фабриці працюють.

7. PERSONALPRONOMEN (Особові займенники)

Особові займенники - займенники, які вказують на предмет, але не називають його. Вони розрізняються за особами, числами (однина та множина) і відмінками. В третій особі однини займенник також вказує на рід: чоловічий, жіночий або середній.

NOMINATIV	DATIV	AKKUSATIV
Singular		
ich (я)	mir (мені)	mich (мене)
du (ти)	dir (тобі)	dich (тебе)
er (він)	ihm (йому)	ihn (його)
sie (вона)	ihr (її)	sie (її)
es (воно)	ihm (йому)	es (його)
Plural		
wir (ми)	uns (нам)	uns (нас)
ihr (ви)	euch (вам)	euch (вас)
Sie (Ви)	Ihnen (Вам)	Sie (Вас)
sie (вони)	ihnen (їм)	sie (їх)

- **Ich** (Nom.) *gehe heute spazieren.* - Я йду сьогодні гуляти.
- *Am Freitag spielen wir* (Nom.) *manchmal Schach.* - По п'ятницях ми іноді граємо в шахи.
- **Sie** (Nom.) *sehen sehr gut aus.* - Ви дуже добре виглядаєте.
- *Hilf mir* (Dat.), *bitte!* - Будь ласка, допоможі мені!
- *Meine Schwester spricht mit dir* (Dat.) *nicht gern.* - Моя сестра не любить з тобою спілкуватися.
- *Paul geht mit ihm* (Dat.) *in den Park.* - Пауль йде з ним у парк.
- *Ich sehe dich* (Akk.) *nicht. Wo bist du?* - Я не бачу тебе. Де ти?

- *Er liebt **sie** (Akk.). - Він любить її.*
- *Mein Bruder fotografiert **uns** (Akk.). - Мій брат фотографує нас.*

*** Übungen

Übung 1. Ergänzen Sie die Sätze.

	Dat.	Akk.
ich		
du		
er		
sie		
es		
Plural		
wir		
ihr		
Sie		
sie		

Übung 2. Ergänzen Sie die Sätze.

1. Das Mädchen gibt _ einen Kugelschreiber. (мені)
2. Sie sieht _ jeden Tag im Park. (мене)
3. Paul gibt _ sein Handy. (їм)
4. Ich sehe _ jetzt an der Bushaltestelle. (його)
5. _ ist die schönste Frau auf der ganzen Welt. (вона)
6. Ich sehe _ nicht. Wo bist _? (тебе / ти)
7. Kannst du _ , bitte, helfen? (нам)
8. Ich muss nach Hause gehen. Meine Schwester ist krank. Ich muss _ helfen. (їй)
9. Ich gebe _ mein Buch. (йому)
10. Ich kaufe _ eine Tasche und ein Kleid. (тобі)
11. Ich kenne _ nicht. (їх)
12. Ich gehe in den Park und sehe _ dort. (їі)
13. Kannst du _ Englisch beibringen? (мене)
14. Ich gehe die Straße entlang. Ich sehe Robert und Robert sieht _ . (мене)
15. Womit kann ich _ behilflich sein? (Вам)

Übung 3. Ergänzen Sie die Sätze. (Akk. und Dat.)

1. Ich kann _ (**D.!!!**) Spanisch beibringen. (du)

2. Sind sie zu Hause? Ich sehe _ nicht. (sie, 3P. Pl.)
3. Ich liebe _ . (du)
4. Sie gibt _ ihre Tasche. (ich)
5. Kannst du _ , bitte, eine Vase kaufen? (ich)
6. Ich sehe _ jetzt im Zimmer. (er)
7. Kannst du _ dein Kleid geben? (sie)
8. Ich sehe _ nicht. Wo ist sie? (sie)
9. Du sollst _ helfen. (wir)
10. Sie gibt _ das Buch. (er)
11. Meine Eltern kaufen _ ein Auto. (ich)
12. Ich gebe _ meine Tasche. (ihr)
13. Was ist los? Ich kann _ helfen. (Sie)
14. Kennst du _ ? (er)
15. Ich treffe _ jeden Tag im Park. (Sie)

Übung 4. Ergänzen Sie die Sätze. (Nom., Akk., Dat.)

1. Sie kennen _ und mögen _ nicht. (Ви мене знаєте, я вам не подобаюсь)
2. Ich kann _ nicht finden. (Я не можу його знайти.)
3. Niemand kennt _ hier. (Ніхто мене тут не знайде.)
4. Du solltest nicht mit (D.) _ plaudern. (Ти не повинен з ним базікати.)
5. Ich liebe _ nicht, ich hasse _ . (Я тебе не люблю, я тебе ненавижу.)
6. Ich mache nur das, was _ brauche, und nicht, was die anderen von (D.) _ erwarten. (Я роблю тільки те, що мені потрібно, а не те, що інші очікують від мене.)
7. Ich muss _ etwas ganz Wichtiges sagen. (Я повинен сказати їй дещо важливе)
8. Wir bringen _ nach Hause. (Ми веземо вас додому.)
9. Tut mir leid, aber ich kann _ nicht helfen. (Мені шкода, але я не можу Вам допомогти.)
10. _ haben wenig Zeit! (У нас мало часу!)
11. Ich glaube _ nicht mehr. (Я їй більше не вірю.)
12. Ich verfluche (Akk.) _ , Thomas! (Я проклинаю тебе!)
13. Ich schäme mich für _ ! (Мені соромно за тебе!)
14. Das ist besser für _ . (Це краще для вас)
15. Wenn _ was braucht, findet __ . (Якщо вам щось потрібно, знайдіть мене.)
16. Ich sehe _ nicht. Hier ist es zu dunkel! (Я їх не бачу. Тут занадто темно!)
17. Ich erzähle _ von (D.) _ . Ich erzähle _ über (Akk.) _ . (Я розповідаю йому про тебе.)
18. Warum lügst du (Akk.) _ an? (Чому ти мені брешеш?)

Übung 5. Ergänzen Sie die Sätze. (Nom., Akk., Dat.)

1. _ möchte _ nur warnen.
2. Aber man kann _ heilen, nicht wahr?
3. _ sollen mit (D.) _ kommen.
4. _ können _ helfen, wenn __ lasst.
5. _ mag es mit (D.) _ zu arbeiten.
6. Robert, _ haben ein Problem.
7. Lukas, _ sollst nicht hier sein.
8. Wie geht es _? Es geht _ gut.
9. _ muss ins Badezimmer.
10. Manchmal fehlt _ meine Geduld.
11. _ verstehst nicht, was _ fühle.
12. Pat, kannst __ hören?
13. _ bist verrückt, weißt _ das?
14. _ ist nicht in der Stadt.
15. _ sollst das _ sagen.
16. _ gefällt _.
17. _ gebe _ Zeit.
18. _ braucht den Anzug.
19. _ kenne _ wie _ selbst.
20. _ müssen tun, was _ sagt.

8. PRÄPOSITIONEN MIT DEM DATIV (Прийменники з давальним відмінком)

Прийменник - це службова частина мови, яка вказує на відношення між об'єктом і суб'єктом, що виражає синтаксичну залежність іменників, займенників, числівників від інших слів у словосполученнях та реченнях. Прийменники, як і всі службові слова, не можуть вживатися самостійно, вони завжди відносяться до якогось іменника.

Після наступних прийменників завжди використовується давальний відмінок: *mit, nach, aus, zu, von, bei, seit, ab, gegenüber, entgegen, dank, außer*.

1. **mit** - з; використовується із всіма видами транспорту:

- 1) *Ich gehe mit meinem Bruder spazieren.* - Я йду гуляти з братом.
- 2) *Wir fahren mit dem Auto in den Wald.* - Ми їдемо в ліс на машині.
- 3) *Ich beheize mein Haus im (in + dem) Dorf mit Kohle.* - Свою хату в селі я опалюю вугіллям.

2. **nach** - в, на (напрямок); після:

- 1) *Nach der Arbeit esse ich in einem Restaurant.* - Після роботи я їм у ресторані.
- 2) *Ich telefoniere mit meiner Mutter nach der Schule.* - Я розмовляю з мамою по телефону після школи.
- 3) *Wir fahren zusammen nach Bremen.* - Ми разом їдемо до Бремена.

3. **aus** - з чогось; звідкись:

- 1) *Ich komme aus der Ukraine.* - Я з України.
- 2) *Die Wohnung besteht aus vier Zimmern.* - Квартира складається з чотирьох кімнат.
- 3) *Sie schreit aus Angst.* - Вона кричить від страху.

4. **zu** - до:

- 1) *Zum (zu + dem) Geburtstag wünsche ich dir viel Glück!* - Бажаю тобі щастя в день народження!
- 2) *Wir gehen zu unseren Großeltern.* - Ми їдемо до дідуся та бабусі.
- 3) *Meine Freundin geht zu mir am Abend.* - Моя дівчина йде до мене ввечері.

5. **von** - від; від і до; також виражає приналежність:

- 1) *Er kommt um 7 Uhr abends von der Arbeit nach Hause.* - Він повертається з роботи о 7 годині вечора.

2) *Das ist das Buch von meinem Vater.* - Це книга мого батька.

3) *Von Montag bis Freitag arbeite ich bis 8 Uhr abends.* - З понеділка по п'ятницю я працюю до 8 години вечора.

6. **bei** - у:

1) *Bei diesem Wetter male ich gern am Strand.* - Мені подобається малювати на пляжі в таку погоду.

2) *Ich übernachtete heute bei meiner Oma.* - Сьогодні я залишаюся ночувати у бабусі.

3) *Mein Bruder hilft mir bei den Hausaufgaben.* - Мій брат допомагає мені робити уроки.

7. **seit** - з якогось моменту:

1) *Seit 3 Jahren lebe ich in Deutschland.* - Я живу в Німеччині 3 роки.

2) *Wir lernen seit 9 Monaten Deutsch.* - Ми вчимо німецьку 9 місяців.

3) *Seit vielen Jahren liebe ich ihn.* - Я кохаю його багато років.

8. **ab** - з (місце, час):

1) *Ab April beginne ich bei dieser Firma zu arbeiten.* - Я почну працювати в цій компанії в квітні.

2) *Der Zug fährt ab Saarburg ab.* - Поїзд відправляється із Саарбурга.

3) *Ab Herbst beginnt das Studium an der Uni.* - Навчання в університеті починається восени.

9. **gegenüber** - навпроти; у порівнянні з:

1) *Ich stehe gegenüber dem Haus. Wo bist du? Ich sehe dich nicht.* - Я стою навпроти будинку. Де ти? Я не бачу тебе.

2) *Das Haus steht dem Laden gegenüber.* - Будинок навпроти магазину.

3) *Meinem Bruder gegenüber bin ich noch klein.* - Я ще маленький порівняно з братом.

10. **entgegen** - назустріч; всупереч:

1) *Entgegen allen Erwartungen sind wir gute Freunde.* - Всупереч всім очікуванням, ми хороші друзі.

2) *Natürlich komme ich Ihnen entgegen.* - Звичайно, я піду Вам назустріч.

3) *Sie kommt mir nie entgegen.* - Вона ніколи не йде мені назустріч.

11. **dank** - завдяки:

1) *Alles läuft **dank Ihnen** nach Plan.* - Завдяки Вам все йде за планом.

2) ***Dank deiner** Hilfe habe ich einen neuen Job.* - Завдяки твоїй допомозі я маю нову роботу.

3) ***Dank meiner** Mutter kann ich leckere Torten backen.* - Завдяки мамі я вмію пекти смачні торти.

12. **außer** - крім, окрім:

1) *Niemand **außer mir** ist im Park.* - У парку немає нікого, крім мене.

2) *Alle sind da, **außer meiner** Schwester.* - Там усі, крім моєї сестри.

3) ***Außer dir**, habe ich nichts.* - Крім тебе, в мене нічого немає.

*** Übungen

Übung 1. Ergänzen Sie die Sätze mit den Präpositionen und bestimmten Artikels (wenn es nötig ist). Benutzen Sie das Wörterbuch.

1) Meine Freunde reisen immer Auto.

2) Du kannst die Nachrichten Zeitung erfahren.

3) Es ist zu spät, nach Hause zu fahren. Ich übernachtete lieber Eltern.

4) Der Tisch ist ... Holz.

5) Das Auto steht Nachbarhaus.

6) Ich lade alle meine Mitschüler ... dir zur Party ein, denn du bist zu frech.

7) Frühstück trinke ich immer Kaffee.

8) Der Lehrer schreibt in dem (in + dem) Heft Bleistift.

9) Arbeit gehe ich nach Hause und verbringe Zeit mit meiner Frau.

10) ... drei Jahren studiere ich die japanische Sprache, denn ich will in Japan in der Zukunft wohnen.

11) Das ist ein Gedicht ... Johann Wolfgang von Goethe.

12) Der Ring ist ... reinem Gold.

13) Geburtstag bekommt er einen Pullover.

14) ... solchem Wetter habe ich immer Kopfschmerzen.

15) Ich lese jetzt ein Buch ... Brüder Grimm.

Übung 2. Übersetzen Sie diesen Text mit Hilfe von dem Wörterbuch. Ergänzen Sie die Sätze mit den Präpositionen und bestimmten Artikels (wenn es nötig ist).

Es ist Montag. Ich stehe um 7 Uhr auf und wasche mich. Frühstück esse ich ein Brötchen ... leckerer Marmelade und trinke eine Tasse Kaffee. ... zwei Jahren lerne ich Spanisch und heute schreibe ich einen Test. Ich bin nervös. Ich gehe in die Schule ... meinem Bruder. Schule stehen meine Freundinnen und unterhalten sich. Es ist regnerisch. ... solchem Wetter fühle ich mich immer nicht wohl. Ich telefoniere ... meiner Mutter. Sie sagt: "Du sollst eine Pille einnehmen." Meine Freundin kommt ... mir und gibt mir die Pille gegen Kopfschmerzen. Die Pille hilft mir schnell. ... meiner Mutter und meiner Freundin fühle ich mich viel besser. Wir schreiben den Test. Alle meine Mitschüler sind da ... Paul, denn er ist krank. ... meinen Erwartungen ist der Test nicht kompliziert. Test gehe ich und meine Freundinnen zusammen spazieren. Im Park treffen wir uns mit Andrea. Sie kommt ... Österreich und wohnt nur ... drei Monaten in Deutschland. Ich gehe ... meinem Bruder nach Hause. ... Juni beginnen die Ferien. Ich bin glücklich.

Übung 3. Zum (zu dem) oder zur (zu der)?

ZUM	ZUR

Schule, Universität, Museum, Bibliothek, Klassenzimmer, Haltestelle, Arzt, Schwimmbad, Bank, Arbeit, Supermarkt, Tür, U-Bahn, Bahnhof, Apotheke, Auto, Metzgerei, Café, Konzert, Ampel, Flughafen, Park, Toilette, Theater, Hotel, Geschäft, Küche, Laden, Werkstatt, Bäckerei

Übung 4. „Woher kommen Sie?“ Mit den untenstehenden Begriffen können Sie auf diese Frage antworten. Ordnen Sie die Tabelle ein und achten Sie dabei auf den Fall.

London / die Arztpraxis / das Joggen / das Einkaufszentrum / der Arzt / das Shoppen / Nordrhein-Westfalen / die Türkei / der Freizeitpark / die Uni / China / das Training / der Sprachunterricht / die Arbeit / Afrika

Ich komme...

von	von / aus	aus

Übung 5. Alex wohnt noch nicht lange in Deutschland und weiß noch nicht, wo sich was befindet. Schreibe Ninas Antworten auf Alex' Fragen.

1) Alex: Wo finde ich einen Geldautomaten?

Nina: Normalerweise / stehen / vor / jeder Bank / ein Geldautomat.

Beispiel: Normalerweise steht vor jeder Bank ein Geldautomat.

2) Alex: Wo gibt es hier einen Sportplatz?

Nina: Hinter / das Universitätsgebäude / sich befinden / ein Sportplatz.

3) Alex: Wo gibt es einen schönen Aussichtspunkt?

Nina: Auf / der Fernsehturm / sein/ ein Restaurant und ein Aussichtspunkt.

4) Alex: Wo kann man die Pfandflaschen abgeben?

Nina: Du können / abgeben / die Pfandflaschen / in Supermarkt.

5) Alex: Wo kann man frisches Fleisch kaufen?

Nina: Man / können / kaufen / frisches Fleisch / bei / der Metzger.

6) Alex: Wo kann ich Tortillas kaufen?

Nina: Meistens / du / sie /finden / z.B. bei / Lidl / zwischen / den internationalen Nahrungsmitteln.

7) Alex: Wo ist hier die Post?

Nina: Die Post ist direkt neben dem Bahnhof.

8) Alex: Wo ist die Schwebebahn und was ist das?

Nina: Die Schwebebahn / sein / ein öffentliches Transportmittel / in / Wuppertal.
Sie / sein / eine Bahn, die / hängen / an / ein Gerüst / und / sozusagen /
schweben / über der / Fluss.

9) Alex: Ich bin ein Stadtkind und habe mich schon immer gefragt: Wo wachsen
Kartoffeln?

Nina: Kartoffeln / wachsen / unter / die Erde.

9. PRÄPOSITIONEN MIT DEM AKKUSATIV

(Прийменники із знахідним відмінком)

Після наступних прийменників завжди використовується знахідний відмінок: *gegen, für, ohne, durch, um, bis, entlang*.

1. **gegen** - проти; також використовується, щоб передати приблизний час (близько); рух до певної точки:

1) *Ich bin gegen die Reise nach Berlin, denn ich will München besuchen.* - Я проти поїздки до Берліна, бо хочу відвідати Мюнхен.

2) *Treffen wir uns gegen 7 Uhr abends?* - Зустрінемося близько 7 вечора?

3) *Der Junge fährt mit dem Rad gegen den Baum.* - Хлопчик в'їжджає на велосипеді в дерево.

2. **für** - для (когось чи чогось); на якийсь період часу; за якусь ціну):

1) *Das ist ein Geschenk für meine Mutter.* - Це подарунок для мами.

2) *Für eine Woche fahre ich ins Dorf.* - Я їду на тиждень у село.

3) *Das Mädchen kauft die Tasche für 50 Euro.* - Дівчина купує сумку за 50 євро.

3. **ohne** (після цього прийменника не використовується артикль) - без:

1) *Ich gehe ohne meine Freundin spazieren, denn sie ist krank.* - Я йду гуляти без подруги, тому що вона хвора.

2) *Er schreibt den Test ohne Fehler.* - Він пише контрольну без помилок.

3) *Ohne dich kann ich nicht leben.* - Я не можу жити без тебе.

4. **durch** - через; крізь:

1) *Wir gehen durch den Park zum (zu + dem) Bahnhof.* - Ми йдемо через парк до вокзалу.

2) *Durch das Überessen fühle ich mich nicht wohl.* - Через переїдання я почувуюся погано.

3) *Der Dieb dringt durch das Fenster ins (in + das) Haus ein.* - Злодій проникає в будинок через вікно.

5. **um** - за; навколо; о (час):

1) *Die Apotheke findest du um die Ecke.* - Ви знайдете аптеку за рогом.

2) *Ich gehe um 9 Uhr joggen.* - Я йду на пробіжку о 9 ранку.

3) *Die Kinder sitzen um die Mutter herum.* - Діти сідають навколо матері.

6. **bis** - до (місце та час):

1) *Wir fahren **bis** Köln und dort übernachten wir.* - *Ми їдемо в Кельн і там ночуємо.*

2) *Ich bleibe bei meiner Oma **bis** Januar.* - *Я залишаюся з бабусею до січня.*

3) ***Bis** 12 Uhr lerne ich Deutsch.* - *Я вчу німецьку мову до 12 години.*

7. **entlang** (цей прийменник завжди стоїть після іменника) - вздовж:

1) *Ich gehe **die** Straße **entlang** und sehe viele Autos.* - *Я вздовж вулиці і бачу багато машин.*

2) *Wir gehen **den** Strand **entlang** und dann schwimmen im Meer.* - *Ми гуляємо вздовж пляжу, а потім купаємося в морі.*

3) *Gehen Sie **den** Fluss **entlang** und dann sehen Sie den Wald.* - *Йдіть вздовж річки, а потім побачите ліс.*

*** Übungen

Übung 1. Ergänzen Sie die Sätze mit den Präpositionen und bestimmten Artikels (wenn es nötig ist). Benutzen Sie das Wörterbuch.

1) Meine Mutter kauft den Mantel ... 250 Euro, aber ich glaube, es ist zu teuer.

2) Wir treffen uns in einem Café in der Schillerstraße ... 15:00 Uhr.

3) Meine Großeltern bleiben in Berlin _ drei Wochen und dann fahren sie wieder heim.

4) Paul hat schlechte Augen und kann ... Brille nicht lesen.

5) Unsere Kinder sitzen gerne kleinen, runden Tisch.

6) Mein Studium dauert ... Januar und dann bin ich frei.

7) Heute spielt Deutschland ... Spanien.

8) Die Apotheke ist Ecke.

9) Es ist sehr langweilig ... dich auf dieser Party.

10) Gehen Sie lieber Park zur Haltestelle. Dieser Weg ist kürzer.

11) Wir gehen ... Straße ... und genießen die Natur.

12) Fahren wir Stadtzentrum herum, um in einen Stau nicht zu geraten.

13) Das Auto fährt Baum, wir sollen Hilfe bringen!

14) Ich fliege ... Berlin und dann fahre ich mit dem Auto nach Potsdam.

15) Der Deutschunterricht beginnt ... 8.30 Uhr.

Übung 2. Übersetzen Sie diesen Text mit Hilfe von dem Wörterbuch. Ergänzen Sie die Sätze mit den Präpositionen und bestimmten Artikels (wenn es nötig ist).

Es ist Sommer. Heute kann ich lange schlafen. Ich stehe ... 11 Uhr auf, wasche mich und frühstücke. Ich esse eine leckere Spiegelei und trinke Tee ... Zucker wie immer. Ich rufe meinen Freund an. Er möchte nach Berlin ... eine Woche fahren. Aber ich bin Reise nach Berlin. Ich will ins Dorf fahren. Er stimmt zu. Wir fahren dort ... unsere Freunde, denn wir wollen zu zweit Zeit verbringen. Wir bleiben im Dorf ... nächsten Sonntag. Wir spazieren ... Fluss ... und sprechen miteinander. Er sammelt Blumen ... mich. Dann gehen wir Wald Wiese. Die Wiese ist groß. Die Sonne scheint. ... 12 Uhr, ich weiß die Zeit nicht genau, gehen wir ins Dorf zurück. Mein Freund geht in den Laden ... mich, denn mein Bein tut weh. ... 8 Uhr abends essen wir das Abendessen. Überessen fühlt sich meine Freund nicht so gut. Ich gebe ihm eine Pille und mache grünen Tee ... ihn. Dann gehen wir ins Bett.

Übung 3. Alex macht eine Reise und muss vorher noch einige Dinge erledigen. Was muss Alex noch erledigen? Schau dir seine Todo-Liste an und bilde ganze Sätze.

To-Do-Liste

- Bargeld zwischen Socken stecken
- Katze → Nachbarin
- in Bibliothek gehen → Buch für die Reise
- Fußabtreter waschen und wieder vor die Tür
- Notfallschlüssel unter Fußabtreter
- Boardingpass nicht vergessen → neben Handy legen
- Pflanze auf Balkon stellen
- Aufräumen: Taschen hinter die Tür
- Spiegel rutscht immer → an Wand kleben

1) Beispiel: *Alex muss das Bargeld zwischen seine Socken stecken.*

2)

3)

4)

5)

6)

7)

8)

9)

Übung 4. Ergänzen Sie die Sätze mit den Präpositionen und bestimmten Artikels (wenn es nötig ist). Benutzen Sie das Wörterbuch.

1) Sei vorsichtig, du kannst gegen ... Wand fahren.

2) Du findest den Blumenladen um ... Ecke.

3) Durch ... Überessen hat er schnell 10 Kilos zugenommen.

4) Fahren wir um ... Stadtzentrum herum, um in einen Stau nicht zu geraten.

5) Das Auto fährt ... Gasse entlang.

6) Die Kinder sitzen um ... Lehrer.

7) Meine Freunde gehen oft ... Fluss entlang spazieren.

8) Mein Nachbar geht durch ... Hof.

9) Er will eine Reise um ... Welt machen.

10) Die Touristen machen die Rundfahrt durch ... Stadt.

Übung 5. Bilden Sie Ihre eigenen Sätze mit *gegen, für, ohne, durch, um, bis, entlang*.

Übung 6. Bauen Sie die Sätze.

1. anfangen / der Film / 20:12 Uhr.
2. spazieren gehen / Mark / sein Hund / niemals.
3. fahren / Tom / sein Auto / ein Baum.
4. fahren / dieser Zug / nur / Aachen.
5. sollten / herumfahren / Sie / der Stau.
6. kommen / Herr / Schneider / wahrscheinlich / erst / 18:00 Uhr.
7. sein / der / kürzeste / Weg / der Park.
8. bleiben / möchten / die / Gäste / Sonntag.

Übung 7. Übersetzen Sie die Sätze ins Deutsche.

1. Щоб дійти до ратуші, ми маємо пройти через площу.
2. Секретар передав, що ці документи для Вас.
3. Без української делегації засідання не може початися.
4. Конференція почалася о 10: 35 та тривала дві з половиною години.
5. Парламент виступив проти ухвалення нових правок.
6. Сьогодні офіс працює до 21.00.
7. Я повинен надіслати заявку до наступного понеділка.
8. Через постійне куріння значно збільшується ризик розвитку раку.
9. Працівники протестують проти скорочення робочих місць.
10. Без гарного інститутського ступеня важко отримати цікаву роботу.

10. PRÄPOSITIONEN MIT DEM DATIV UND DEM AKKUSATIV

(Прийменники з давальним та знахідним відмінком)

Наступні прийменники (Wechselpräpositionen) можуть вживатися як з давальним (Dativ) так і знахідним (Akkusativ) відмінком: **an** (на), **auf** (на), **hinter** (позаду), **in** (в), **neben** (біля), **über** (вище/вгорі), **unter** (нижче/внизу), **vor** (перед), **zwischen** (між).

Якщо прийменник відповідає на питання **Wo?** (Де?) та вказує на місце/позицію об'єкта, то використовується Dativ, наприклад:

- *Das Bild hängt **an der** Wand.* - Картина висить на стіні.
- *Die Vase steht **auf dem** Tisch.* - Ваза стоїть на столі.
- *Die Katze liegt **vor dem** Sofa.* - Кіт лежить перед диваном.

Коли прийменник відповідає на питання **Wohin?** (Куди?) та використовується для того, щоб вказати на рух від пункту А до пункту В, то вживається Akkusativ, наприклад:

- *Ich lege das Buch **auf den** Tisch.* - Я кладу книгу на стіл.
- *Die Katze klettert **auf das** Sofa.* - Кішка залазить на диван.
- *Er stellt sich **vor die** Tür.* - Він становиться перед дверима.

Порівняйте:

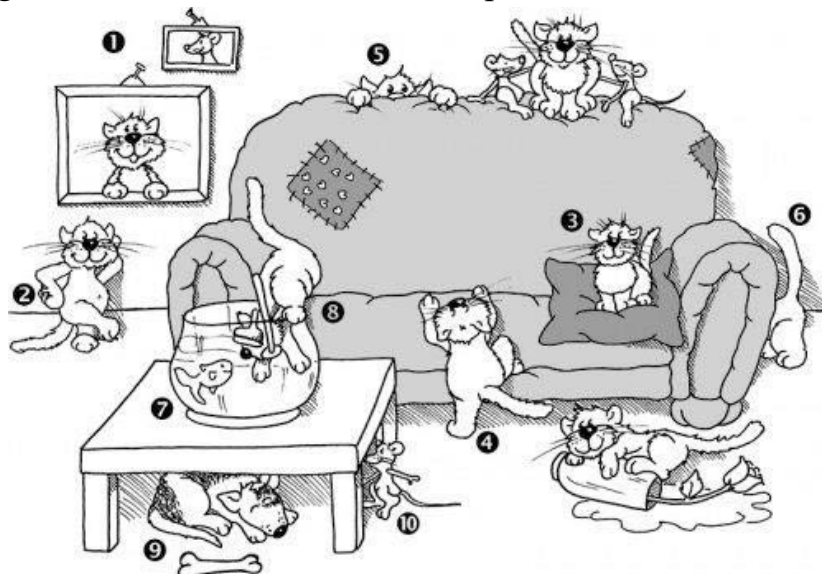
Präposition	Wo? (Dativ)	Wohin? (Akkusativ)
an	Das Bild hängt an der Wand.	Ich hänge das Bild an die Wand.
auf	Die Vase steht auf dem Tisch.	Ich stelle die Vase auf den Tisch.
hinter	Der Schrank steht hinter dem Bett.	Ich stelle den Schrank hinter das Bett.
in	Das Heft liegt in der Tasche.	Ich lege das Heft in die Tasche.
neben	Das Buch liegt neben dem Computer.	Ich lege das Buch neben den Computer.
über	Das Foto hängt über dem Tisch.	Ich hänge das Foto über den Tisch.
unter	Der Hund liegt unter dem Kaffeetisch.	Der Hund legt sich unter den Kaffeetisch.
vor	Die Pflanze steht vor dem Fenster.	Ich stelle die Pflanze vor das Fenster.
zwischen	Der Stuhl steht zwischen dem Schrank und dem Bett.	Ich stelle den Stuhl zwischen den Schrank und das Bett.

Якщо прийменник відповідає на питання **Wann?** (Коли?), то далі буде завжди слідувати давальний відмінок:

Präposition	Wann? (Dativ)
an (дні тижня та дати)	Das Konzert findet am (<i>an + dem</i>) Freitag statt.
in (пори року; через якийсь проміжок часу)	In einer Woche fahre ich nach Berlin.
unter (протягом)	Unter diesem Monat plane ich, viel zu reisen.
über (на свято)	Über Weihnachten will ich meine Oma besuchen.
vor (перед)	Vor dem Ausflug will ich etwas essen.
zwischen (між)	Zwischen dem Dezember und dem Januar möchte ich meine Wohnung renovieren.

*** Übungen

Übung 1. Ergänzen Sie die Sätze mit den Präpositionen und bestimmten Artikels.

- 1) Die Bilder hängen Wand (f).
- 2) Die Katze lehnt sich Wand.
- 3) Die Katze sitzt Sofa (n).
- 4) Die Katze klettert Sofa.
- 5) Die Katze ist Sofa.
- 6) Die Katze kriecht Sofa.

- 7) Der Fisch schwimmt Aquarium (n).
- 8) Die Katze klettert Aquarium.
- 9) Der Hund liegt Tisch (m).
- 10) Die Maus geht Tisch.

Übung 2. Setzen Sie die passenden Präpositionen und den richtigen Artikel ein:

1. Die Lampe hängt Tisch.
2. Der Schrank steht Wand.
3. Ich stelle meinen Tisch Bett und ... Schrank.
4. Wo ist meine Uhr? Ist sie nicht Vase?
5. Robert und Karsten sind ... ihr... Zimmer.
6. Anna liegt schon Bettdecke.
7. Tanja steht noch Spiegel.
8. Dann stellt sie die Uhr Nachttisch ... ihr... Bett und geht schlafen.

Übung 3. Setzen Sie die passende Präposition ein (an, auf, hinter, in, neben, über, unter, vor, zwischen):

Ich lebe ... einem Dorf ... Thüringer Wald. Das Dorf liegt ... einem kleinen See. ... dem See gibt es viele Fische. Viele Enten schwimmen ... dem See. ... dem See fliegen aber unzählige Mücken. ... Ufer des Sees stehen oft weiße Störche, sie suchen Frösche ... Gras und fangen Fische ... Wasser. Zwei Störche leben ... unserem Haus. ... den Blumen fliegen Bienen. Schön ist es im Sommer! ... Mai gibt es aber besonders viele Mücken, besonders ... Abend. ...der Nacht kommen die Fledermäuse. Sie fliegen lautlos ... dem schlafenden Dorf. ... dem Wald und dem Dorf gibt es eine große grüne Wiese. ... der Wiese blühen ... Sommer unzählige Blumen. ... unserem Haus gibt es einen kleinen Blumengarten und ... dem Haus einen Gemüsegarten. ... unserem Gemüsegarten wachsen Möhren, Gurken, Tomaten. Auch einige Obstbäume gibt es ... unserem Garten. ... den Obstbäumen stehen Bienenstöcke.

Übung 4. Sätze bauen. Fehlende Präpositionen erkennen und einsetzen. Ordnen Sie die Satzglieder. Bestimmen Sie die fehlende Präposition und setzen Sie sie ein. Deklinieren Sie die Artikelwörter.

Muster: spazieren gehen / Ute / ihr Hund / im Park —

Ute geht mit ihrem Hund im Park spazieren.

1. gehen / wir / der Unterricht / in die Mensa

.....

2. wohnen / der Student / seine Eltern / noch

3. wollen / fliegen / wir / im Sommer / Brasilien

4. fahren / ich / am Sonntag / der Zug / Köln

5. kommen / Erich / morgen / das Krankenhaus

6. liegen / Leverkusen / Köln

7. arbeiten / Udo / Siemens / schon seit 20 Jahren

8. sein / das / nicht / mir

9. müssen / gehen / du / der Arzt / unbedingt

10. wollen / gehen / mein Mann / jetzt / Hause

Übung 4. Ergänzen Sie die Sätze.

1. Die Tastatur befindet sich Computer.
2. Das Handy liegt Telefon und Tastatur.
3. Das Handy liegt auch (der) Pinguin.
4. Der Monitor steht Tastatur.
5. Der Büroangestellte sucht Schublade.
6. Der Computer steht Schreibtisch.
7. Der Drucker steht Computer.

8. Der Brief liegt Papieren.
9. Die Papiere liegen (die) Ablage.
10. Die Papiere liegen Brief.
11. Das Plakat hängt(die) Wand.
12. Der Büroangestellte sitzt(der) Schreibtisch.
13. Er sitzt(er) Schreibtischstuhl.
14. Der Mann arbeitet (ein) Büro.

Übung 5. Setzen Sie die fehlenden Präpositionen ein.
(ab aus bei mit nach seit von zu)

1. Möchtest du heute Abend mir ins Kino gehen?
2. Hast du heute der Schule schon etwas vor?
3. Diese Möbel stammen dem 17. Jahrhundert.
4. Wo ist dein Bruder? – Er ist seiner Freundin.
5. Der Student aus Korea ist erst zwei Wochen in Deutschland.
6. Montag will die Belegschaft streiken.
7. Meine Haare sind zu lang. Ich muss dringend Frisör.
8. Woher kommst du gerade? - Ich komme gerade meiner Freundin.
9. der neuen Brille sieht Hans richtig intelligent aus.
10. Karin, holst du mir bitte eine Flasche Bier dem Kühlschrank?

Übung 7. Übersetzen Sie die Sätze ins Deutsche.

1. З завтрашнього дня я починаю займатися спортом.
2. Студентська конференція відбудеться третього травня.
3. Ніхто інший не може прочитати його почерк, окрім нього.
4. Я повинен здати проект протягом тижня.
5. Всупереч моїм порадам він купив будинок.
6. Я скептично налаштований відносно реформи правопису.
7. Степан хоче купити будинок із садом.
8. Я знаю тебе протягом багатьох років.

ЛІТЕРАТУРА

1. Біда С.О. Німецька мова. Граматичний практикум: збірник граматичних вправ для початкового рівня, 6-те вид., випр. і доповн. Харків: Вид-во «Ранок», 2017. 320 с.
2. Anne Buscha. Szilvia Szita. A-Grammatik. Deutsch als Fremdsprache: Schuber Verlag, Leipzig, 2014. 186 S.
3. Friederike Jin. Ute Voss. Grammatik aktiv: Verstehen, Üben, Sprechen. 2. Auflage: Cornelsen Schulverlage, Berlin, 2019. 312 S.
4. Karina Indytska. Jan Richter. Intensivtrainer. Deutsche Präpositionen: Jan Richter Services LTD, United Arab Emirates, 2020. 168 S.

ДЛЯ НОТАТОК

ДЛЯ НОТАТОК

Навчальне видання

**ДРУГА ІНОЗЕМНА МОВА
(Німецька мова)**

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

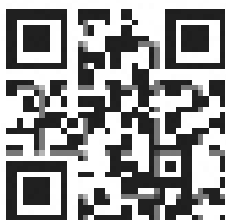
до самостійної роботи
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня
вищої освіти
спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини

(Частина 1)

Укладачі

**Благорозумна Анна Віджаївна
Крамаренко Анастасія Максимівна**

В авторській редакції

Підписано до друку 14.11.2024 р.
Формат 60x84/16. Папір офсетний.
Цифровий друк. Гарнітура Times.
Ум. друк. арк. 3,72. Наклад 30.
Замовлення № 1024-28-13.

Видавництво: Олді+
65101, м. Одеса, вул. Інглезі, 6/1,
тел.: +38 (095) 559-45-45,
e-mail: office@oldiplus.ua
Свідоцтво ДК № 7642 від 29.07.2022 р.
Замовлення книг:
тел.: +38 (050) 915-34-54, +38 (068) 517-50-33
e-mail: book@oldiplus.ua

